Ն. 1211 1889 ՅՈՒՆԻՍ 14 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ 1306 ՇԷՎՎԱԼ 28 ՓԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 մահէ	6 մահէ	3 մահէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէսի 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահ... ղրշ. 5
4ինճիւ սահիֆէ 11ի 10ը. հս. » 3
Մէվատը նաֆիյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աճրն օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Պապըալի Ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր: Գաֆաֆիֆի մէվսուա հավադընտա կապը ... մէատս
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆԱ մուրաճաաթ օլունա:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Աւստրիա իմբէրաթօրընըն՝ Աւստրիա վէ Մաճառիսթան մէպուսան էնճիւմէնլէրինի հուզուրընտա գապուլ իթտիկի սըրատա իրատ իթտիկի նութգըն Ատմա-հա-ա թարաֆընտան էվվէլքի կիւն վէրիլէն խիւլասասը՝ բէք նագըս տըր. Մէզքիւր թէլկրաֆ շիրքէթինին՝ իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ թարաֆընտան իյրատ օլունան նութգըն էզ ճիւմլէ Պուլկարիսթան հագգընտա քի ֆըգրասըր իշար իթմէմէսի բէք դարիպ տըր. Իմբէրաթօրը միւշարէ լէյհ՝ Պուլկարիսթան հագգընտա շէօյլէ տէմիշ տիր. «Պուլկարիսթանտա ասայիշ ու ինթիզամ իհրամ հիֆզ իթմէքտէ տիր. Մէմլէքէթը մէզքիւրէնին՝ քէնտի աճվալը միւշքիլէսինէ րաղմէն տահիլի սուրէթտէ թէրագգր իթմէքտէ օլտաղը մուճիպի խօշնուտի տիր.»

Իմբէրաթօր՝ աճվալը հազըրէնին մէսարիֆը ասքէրիյէի սաիրէ իհրասընը իճապ իթմիրտիկինի քէնտի թէսպատըրնա աչըգտան աչըղա սէօյլէմիշ թէշքիլաթը ասքէրիյէ մասարիֆինին տահա վազիհ սուրէթտէ անլաշըլտըղը տըր. Իմբէրաթօրը միւշարէ լէյհին պու պապտաքի իֆատէսի պէր վէճհը ատի տիր.

«Իսթիգպալըն թէվքիֆ-կիւ-լէ մէսի նի կէչէն սէնէ իհթիյաճ օլունան թէսաաքըր ինսանիյէթբէրվէրանէյէ տէվամ իթմէք լազըմ տըր. Իսթիգամէթ վէ մէշրութ մաղսատ իճին թէսարիֆը պէր հալտէ պուլունմագ լազըմ տըր. Միլլէթլէրին ասայիշինի մուհաֆազա իթմէք իճին թէտարիքաթ թէվսին օլունմալը տըր.» (Լէվ-Ն.)

—

Սօֆիատան իշար օլունտըղընա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Պուլկարիա մանըն շըմալ ճիհէթլէրինէ պիր սէյր ու սէյահաթ իճրա իթմէք իճին էվվէլքի կիւն վաղիտէսի բրէնսէս Կլէմանթին իլէ Սօֆիատան հարէքէթ էյլէմիշ տիր.

Միւշարէքէյհիմա՝ Օրխանիյէ, Թիւրնօվօ-Կապրօվօ, Լօֆչա, Սէվլի, Կապրօվօ, Թըռնօվօ, Էլէնա, Գաբրօվօ վէ պաշգա Ֆիլիպէյէ կիտէճէք վէ շէհրը մէզքիւրէ աղուստօսուն 20ոտէ վարդը օլաճագլար տըր. Բրէնս էվվէլ մէզքիւր պաշմուտը Ֆէրմ սիւրաթ գաստարըլա Սօֆիայա ավտէթ էյլէյէճէք տիր.

Բրէնս Ֆէրտինանտ էսնայի սէյահաթընտա Վարնայա տախի կիտէճէյինտէն, շէհրը միւշարիւնտէ հազըրլըգ կէօրիւլմէքտէ իմիշ.

Սօֆիա պէլէտիյէ խաղրէսի՝ Լօնտրանըն Անկլօ Ֆօրինկ պանգասընտան 6 միլեօն ֆր. լըգ պիր իսթիգրազ աքտ իթմիշ օլտուղու, Սօֆիա Միլլէթ պանգասը միւտիրի՝ պու պապտաքի մուգավէլէնամէյի իմզա իճին Լօնտրայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր.

—

Մաճառիսթան կազէթալարը՝ Պօսնա հէրսէք էյալէթինին աճվալը էգօնօմիգըյէսի Սըրպիսթանըն աճվալը էգօնօմիգըյէսինտէն տահա աճլա օլտուղունը, վէ Պօսնա հէրսէքլի վէրկիլէրին տահա խաֆիֆ օլտուղունը իսպաթ իթմէք իճին Պօսնա հէրսէք իլէ Սըրպիսթանըն պիւտճէլէրինի էնգաշտուր(?) իտէյօրլար.

Մէզքիւր կազէթալարըն նէշր իթտիքլէրի պիր ճէտվէլէ կէօրէ, Սըրպիսթանտա պէհէր նուֆուսա՝ սէնէվի 5 ֆիօրին 31 գրէօյցար վէրկի վէրիլմէքտէ օլուպ, Պօսնա հէրսէքտէ իսէ պէհէր նուֆուստան սէնէվի 4 ֆիօրին 9 գրէօյցար ալընմագ տա տըր. Բունունլա վէրկինին կէլիրինէ, պու վէրկի Սըրպիսթանտա Պօսնա հէրսէքտէքինէ նիսպէթլէ 100տէ 41 տէրէճէսինտէ զիյատէ տիր.

—

Կէչէն ճումաա կիւնիւ Զուիցցէրիա մէճլիսը ումումիյէսինտէ պաստան պիրի՝ հիւքիւմէթին միւնասէպաթը խարիճիյէսի հագգընտա իրատը սուալ իթմիշ օլտուղու, խարիճիյէ նազըրը՝ Զուիցցէրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Ալէմանիայա վէրիլէն ճէվապըն սուրէթինի օգումուշ տըր.

Իրատը գրատիլտա, Նազըրը միւշարէ լէյհ՝ Վօլֆկէմութ մէսէլէսինտէ Զուիցցէրիա իլէ Ալէմանիա արասընտա իթիլաֆ հասըլ օլամամըշ օլտուղունու վէ պու պապտաքի ճէրէյանը իթմամ միւզաքէրատա ճուղ մէվճուտ տըր. Ալէմանիա տէվլէթի Զուիցցէրիանըն մըլգի սըյասէթինէ տահա տիգգաթ իթմէսինի իսթէմիշ, Զուիցցէրիա ճէվապընտա Ալէմանիանըն իտտիաասը իրատ էյլէտիյի տէլաիլի իթիրազ իթմիշ տիր. Զուիցցէրիա միւսթագիլլէն ինթիզամ պուլունմագ իճին կէօրէճէք ճէվապը պիւսպիւթիւն տէֆ իթմիշ օլուպ, պու պապտա մէվճուտ մէկիթէպ լէրին խըլասասը վէրիլմիշ տիր.

Նազըրը միւշարէքէյհ նութգընըն խիթամընտա շէօյլէ տէմիշ տիր.

«Մէճլիսը ումումիմիզ՝ հէր զէման վէ հէր աճվալտէ Զուիցցէրիանըն իսթիգլալիյէթինի միւտաֆաա իտէճէք տիր. Պու խուսուստա ումումի միլլէթին քէնտիսինէ մուավէնէթ իտէճէյինի իւմիտ իտէրիզ.» (Ալէմանիա)

Իշպու սիւվալ իւզէրինէ մէպուսան վէքիլլէրին իշպու ճէվապտան մէմնունիյէթլէրինի պէյան իթմիշլէր տիր.

Իտալիա, Ավուսթրիա, Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա սէֆիրլէրի՝ էսնայի միւզաքէրաթտա հազըր պուլունմըշլար տըր.

Զուիցցէրիանըն մէրքէզը հիւքիւմէթի օլան Պէրնտէն չէքիլէն պիր թէլկրաֆտա կէօրէ, Իթալիանըն Զուիցցէրիա սէֆիրի Պարօն Բիրօ վէրի՝ մէճլիսինտէն Բանտրա պույուրտուղը վէ մէճլիսին միւզաքէրէթինի ճէնուբ խիտմ պուլունտուղը հալտէ կէչէն ճումաա կիւնիւ Պէրնէ ավտէթ էյլէմիշ տիր. Մումայիլէյհին Ալէմանիա իլէ Զուիցցէրիա պէյնինտէ պուլունան կէրկին իթիլաֆըն թէսվիյէսի իճին տէվլէթը մէշպուէսինին էմրիլէ ավտէթ էյլէտիկի զանն օլունըյոր իմիշ.

ՄԷՄԱԼԻՔԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷՏԷ ԻԹԱԼԻԱՆ ՄԷՔԹԷՊԼԷՐԻ

Իթալիա մէճլիսը մէպուսանը կէչէն ճումաա կիւնքի իճթիմաընտա խարիճիյէ նէզարէթի պիւտճէսինի միւզաքէրէյէ պաշլամըշ տըր.

Բէսար վիւքէլա վէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Քրիսփի՝ մէվաքիլը ճէնէպիյէտէ պուլունան Իթալիան մէքթէպլէրի հագգընտա իրատ օլունան պիր չօգ սուալլէրէ ճէվապըն վէրմիշ տիր.

«Էսքի մէքթէպլէր վէ անլէր հագգընտա տահի սուրէթտէ վուգու պուլան շիքայէթլէրին մէտանի իլէ մէքթէպլէրին սօնրա, մէքթէպլէրին ճէնուպտէն թէնզիգինէ թէշէպպիւս օլունմաղընա մէճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր. Միլլի օլմայան վէ Իթալիա գրալընըն հըմայէսինի թէնըրմամըշ վէ Իթալիան գօնսօլօսլարընըն զիյարէթինէ հիչ պիր վէճհլէ մուվաֆագաթ իթմէմիշ օլան մէքթէպ մէքթէպլէրինէ մուավէնէթտէ պուլունմագ իթմէք՝ ապէս միւտաֆաա վէ զարար միւնասիպ կէօրիւլմիւշտիր.

«Պունտան մաատա շուրասը տա զիքրէ շայան տըր քի, մէզքիւր թարիգաթ մէքթէպլէրի՝ պօլիթիգաճա Ֆրանսայա վէ բուհանիճէ Վաթիկանա մէրպութ տըրլար. Հիւքիւմէթ՝ էվլէրը իւմ իլէ Իթալիան օլան մէքթէպլէրէ մուավէնէթէ տէվամ իթմիշ օլա իտի, քէնտի վազիֆէսինէ մուխալէֆէթ իթմիշ օլուր իտի. Հէյէթը վէքիլէյա՝ քէնտի խուքուգունու մուհաֆազա իճին մուավէնէթտէ պուլունմիշ օլուպ, պու խուսուսը՝ հիւքիւմէթին Ջին վէ Գուտտասէք Թավը ու հարէքէթի իսպաթ իտէր.»

Պաշվէքիլ Մ. Քրիսփի՝ Տէրսաատէթտէ մէքթէպլէր բէյսանը մաատէսինին թէսսատուֆ իթտիկի միւշքիլաթը պէյան իթմիշ, վէ միւշքիլաթը մէզքիւրէնին՝ Պապը Ալի իլէ ճուլուսլէ կէլէն պիր իթիլաֆը թամամ իւզէրինէ պէրթարաֆ օլտուղունը պէյան էյլէմիշ տիր.

Մ. Քրիսփի պաշվէքիլ Պէրլին անթլաշմասընը վէ պաշլըճա անթլաշմա մէվատընը 62նճի մատտէսինի զիքր իլէ, մէզկիւր մատտէ՝ սէր Չաղանէթէ պուլունան միւսթաքիլ նէվիյէթի խայընը Ֆրանսանըն հըմայէ իթմէքէ սալահիյէթտար օլամայաճաղը պէյան իթմիշ տիր. Մ. Քրիսփինին էֆ...

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Խավասի Պիւրօ-Լիւ)

Պէլկրատտան 23 յունիս

Ռուսեան գրալը իլէ վէլիահտը՝ Գօպէնհակա միւթէվէճճիհէն պուրատան հարէքէթ իթմիշլէր. Միւշարէքէյհիմա՝ Ռուսիա իմբէրաթօրը իլէ իմբէրաթօրիչասը թարաֆընտան իսթիգպալ օլունաճագլար. Իմբէրաթօր վէ ագրաբա իմբէրաթօրըն վէ գրալըն Սէրպ օլունմըշլար տըր. Ռուսեան...

Վիէննա 23 յունիս

Լ- Ֆէրտ. տը վէյրէնտէ կազէթասը՝ միւլաքուֆանըն մէպուսիւ էյան պալը օլուպ, տէվլէթ աճաճմանէքէլէրինին չօգ թէմինիաթը պուլունմագտա, ումումի սուլհ ու սալահըն մուհաֆազա օլունմամասը պօլիթիգասընա հագգը բէք օ՝ մէտէնիյէթ իլէ էճէսէմիշ վէ հէյէթլէր ումումիյէտէն, Աւստրիանըն կէրէք պիզզատ քէնտի մէվաֆիքինի թէշքիլ իթմէք մուահէտէլէրինին մէնաֆիինէ մուվաֆըգ օլան խուսուսլարը մուհաֆազա իթմէսինի կէլէնտիկինի պէյան իթմիշ տիր.

Վիէննա 24 յունիս

Աւստրիա մէպուսան էնճիւմէնինէ թէքլիֆ օլունան պիւտճէ վիէն ցայթունկ էնճիւմէն հէյէթլէրինին թէֆթիշ օլունմագտա օլուպ, սուլհ ու սալահըն մուհաֆազա օլունմասը վէ Մաճառ մէպուսան էնճիւմէնի հէյէթը Մ. Զէյի թահթի րիասէթինտէ պուլուշան արքէրիյէնին արթըրըլմասը լէէյէ թէզպիթ իթմիշ տիր.

Պէլկրատ 24 յունիս

Տիւն ակշամ նիւզիւէ օլարագ նէշր օլունան Վէտէս կազէթասը՝ Մ. Կարաշանինի բիյասէթ իթտիկի թէրագգի ֆըրգասընըն ումումի կրըպրէտէն ֆըրգասընըն Պօլիթիգալըճէթտէն էլ չէքտիկինի պէյան իթմիշ տիր.

Պէրլին 24 յունիս

Ռուսեան գրալը իլէ վէլիահտը վէ Ռուսիա վէլիահտը պուրատա միւսաֆիր օլմըշլար. Ռուսիա վէլիահտը իլէ Ռուսեան վէլիահտը՝ ըն թուլկար սա կիւթիւէ իւէ տէ, գըրալը կիւնիւնէ գատար Պէրլինտէ գալաճագ տըր.

—Ագտէմէ Պօղազ իչինտէ Ենի քէօյ բիչքէրահանէսի նրդֆէնատ գատար դարգ օլան վէ Գօրտամանեան Արիթին էֆէնտի թարաֆընտան միւ զայէտէ սուրէթիլէ սաթըն ալընան Լօթօ գումբանեասընըն Մուրատ նամ վափօրընըն ճիւզգոլքիլմէսի իչին Թէրսանէի Ամիրէնին տալկըճ պէօ-լիւկիւ իչէլթթիրիլմէքտէ օլտուղը մալիւմ տըր.

Մէսմուամըզա կէօրէ, մաթպաաի պահրիյէ իտարէսի վէ զապթըյէ անըն միւրէքքէպ պիր հէյէթ ամըն ֆօթօգրաֆ թազըմըլարընը համիլէն Ենի քէօյ բիչքէրահանէ կիտէրէք, մէզքիւր վափօրըն էսասընը ալմըշլար.

—Սէլանիքտէ թէէսիս միւզթէգազի էտարէսինէ օլան գրասթ մէքթէպի վէ նիւմունէ չիֆթլիկի էպնիյէսինին ինշաաթը խիթամ պուլմագ իւզրէ օլտուղը, վէ մէզքիւր նիւմունէ չիֆթլիկինտէ էնվաի նէպաթաթ վէ ֆիտանլար վէ սաիրէ տիքիլտիկի Սէլանիքտէն եազըլըյօր.

—Պէկլրատ տահա վէքիլլէրինտէն Մ. Նանէթօվիչ Սըրպ Բէժիսի հիւսպընա օլարագ թիւթիւն միւպայաասը իչին Օսմանլը Բէժի իտարէսինէ իհրաճ իտէճէք ղըրմըզը տահա ախըրէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր.

—Էմիրկէնտէ գուհօր իւէն գըրտը խամութլրղընտան էվվէլքի կիւն իքի չօճուգ վէֆաթ իթմիշ տիր. Պալիէր մէզքիւրէտէ պու խամութլար գա թէնթուլանլար թէտավի իչին պա բրատէի հազրէթի Շէհրիյարի Մէքթէպ Թըպպիյէի Միւլքիյէտէն Նէճիպ պէյ Ֆէյզի էֆէնտի վէ Ապտուլլահ Մուսթաֆա պէյլէր մէմուր թային օլունմըշլար տըր.

Մաթպաատա պա վարագա պէյան օլունտըղընա կէօրէ, Տամայի պէյլէտիյէ միւտիրի Մանաս Ասատ էֆէնտի՝ էհալինին մէզքիւրը իւէթը միւտահիլէտէն մաաատէնիյէթի իչին տիքիւ պէյազ թէմապպիր լազըմէի թէհաֆֆուզիյէ վէ սաիրէ իթթիխազ պուլունարագ, իւէթը մէզքիւրէնին տահիլի թէփվիւէնին թէհաֆֆուզիյէ իթմէքլէ վէ էհալինին էշշարը ասէքիլէրինին սէօյլէմէսինտէն մէզքիւրէնին թէհիմալ էյլէմիշ, պէլէտիյէ թէմապպիր մէվճուտէ մէմնունիյէթին թէֆթիշաթ ալթընտա իրճաա իթմէքտէ օլտուղը թէվարիսէ, պէտէլ մէզքիւրէ պէյան վէ մէվճուտ թէմապպիր ալընաճաղը պէյան էյլէմիշ, վէ թէմիզլիք պէլէտիյէ թէմապպիր իթթիխազ իթմէսի իչին թէրվի վէ թէվզիյէ օլունմըշ իմիշ.

—Պունտան մուգատտէմ լաղվ օլունան վիլայեթը Շահանէ Թիճարէթ մահքէմէլէրինին պու քէրրէ թէքրար թէշքիլ ու թէէսիսինէ իպթիտար Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր.

—Տիրսիգլէր իչին Տէրսաատէթտէ պիր մէքթէպ մախսուս թէէսիսի մաանտէ գարարա ալընտըղը իշիտիլմիշ տիր.

—Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրի՝ րէֆագաթլէրի միւսաֆիր րէֆագաթինտէ պուլունան Իրան շուրայի տէվլէթ րէիսի Էմին իւս Տէվլէ հազրէթլէրի օնուրը հալտէ, տիւն աղշամ իւսթիւ Մասլագ ազիմէթ իլէ, շայան պույուրդուղու միւսաաթէրի Սէնիյէ մահիպինէ հուզուրը Բատիշահիյէ թախըլ չէքիլմէք վէ իթթիֆաթը Շահանէյէ պուլունտուղու Շէհրիյարիյէ նաիլ օլարագ, ագշամ մէզկիւրտէն միւշարէքէյհիմա հազրէթլէրինին թալիֆէսինի գապուլ պույուրդուղու պիւսպիւթիւն սէմպաթիք օլարագ կէօրիւլմիւշ, հէր իքի ամիրզատէլէրի Շահանէ Ալիյէտէն հազրէթը Շահանէյէ խասս օլարագ ակրատ պուլունմըշ տըր.

—Կէչէն բէնճշէնպիհ կէճէսի Պէշիքթաշտա Թէրամվայ ճատտէսինտէ խասսաէ Շահանէ վէ մուզըգա հիւմայուն էօգ-լամա թափրէսինտէն էլպիսէ վէ սաիրէ միւթէֆէրրիգ էշյայի էխրաճ օլունմուշ օլմագլա, Պէշիքթաշ գօմանտանը հազրէթ բաշա հազրէթլէրի Ֆաուտիգ էֆէնտի սադրէթ ու Կիւրճիւ ...

Շէվգի Նամ չախտ օլտուղը պիլլխաթիւպար, մէրգումըն թէրթէմէ իչին մէմուրինը լազըմէ սէվգ իթմիշ, վէ Շէվգի չալտըղը էշյաէ լէրին պիր իքիսինի կէթիրմիշ օլտուղը հալտէ էվէլքի կէճէ Գալաթասա թէրթէմ օլունմըշ տըր.

Մէրգում՝ թահթը իսթինթագա ալընարագ, չալտըղը էշյաէլէրին էքսէրիսինի Նէյլապասա մէզգատա վէրիպ սաթմըշ օլտուղընը, վէ պիր միգտարընը Գասըմփաշայա պիր թէրզիյէ մուվագգաթէն պըրագըլտըղըը, վէ էշյաէ մէզքիւրէ թախմինէն 15 գալէմ էշէա տահա չալըպ մէզգատա վէրտիկինի, վէ պիր գաչ կիւն էվվէլ տէ Կիւմիւշ-Սույու գըշլասը մալթաղընտան 12 գատար գառավանա սըրգաթ իթտիկինի իգրար ու իթիրաֆ էյլէմիշ տիր. Մէրգումըն իսթինթագընա տէվամ օլունըյօր.

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Հայտար Բաշատան Սիրքէճի իսքէլէսինէ 500տէն էքսիք օլմամագ իւզրէ գօյուն վէ 50տէն աշաղը օլմամագ իւզրէ սըղըր վէ պէկիր նագլի իչին Իտարէի Մախսուսէյէ միւրաճաաթ օլունտուղը հալտէ, տէրհալ վափօրը մախսուս կէօնտէրիլէճէկի պիլճիւմլէ գօյուն վէ սըղըր թիւճճարլարընըն մալիւմի օլմագ իւզրէ իլան օլունըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սամաթիա Ս. Սահակեան Սանուց Ընկերութիւն Տարեդարձը կէլէճէք բազար կիւնիւ Ս. Փրկիչ խասթահանէսի պաղչէսինտէ վուգու պուլաճագ տըր.

—

Խասքէօյ քիւիսէսի Աւագ Երէցի Արծրունի Արժ. Տ. Գէորգ քահանանըն քէրիմէսի միւթէվէֆֆիյէ Օրիորդ Նուէմի՝ մալիւմ օլտուղը իւզրէ մահալլէ մէզքիւր Ներսէսեան գըզլար մէքթէպի Խնամակալութիւնընըն Ատենադպիրի պուլունտըղընտան, միւթէվէֆֆիյէի մումայիլէյհանըն զիքրը ճէմիյէթէ հիւրմէթէն մէքթէպը մէզքիւր՝ կէչէն հաֆթա ճումաա վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի թաթիլ օլունմըշ տըր.

—

Տէր Գէորգ քահանայ Արծրունի վէ ֆամիլեասը՝ Օրիորդ Նուէմի Արծրունինին ճէնազէ ալայընտա հազըր պուլունան վէ բըզհարը մէքտուպ թէվճիհ իլէ թաազիյէթ էյլէյէն պիր ճիւմլէ րուհանի մէմուրթարան վէ բէհապին վէ էհալիյէ ալէնէն թէշէքքիւր ագըթ պէյանընտա միւսաարէաթ իտէրլէր.

ԻԼԱՆ

Էվվէլճէ տախի իլան իտիլտիկի վէճհլէ, սըրֆ Թիւրքճէ օլարագ մաթպաամըզտա ճիւզ ճիւզ նէշր օլունմըշ օլան «Սիմօն վէ Մարի» րօմանը պու քէրրէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, 37 ղրուշա սաթըլմագտա տըր.

Քէզալիք «Գըզըլ Սիհրպազ» նամ րօման տախի սըրֆ Թիւրքճէ օլարագ վէ պէհէր ճիւզի 12 սահիֆէտէն իպարէթ օլունարագ մաթպաամըզտա էլան ճիւզ ճիւզ նէշր օլունմագտա վէ պէհէր ճիւզի 40ար փարայա սաթըլմագտա տըր.

Պու միւնասէպէթլէ, մաթպաամըզտա սըրֆ Թիւրքճէ օլարագ հէր նէվի կիթապ վէ րիսալէնին էհվէն ֆիյաթլա թապ օլունտուղը տախի պիլխասսա թավսիյէ միւշթէրիլէրիմիզէ իլան օլունըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պազը թաշգըրագտա վէ թէֆթիշ իճրասը իչին կիրիտէ ազիմէթ իլէ Մաճմուա Ճէլալէտտին վէ Բաշլը Բաշլար հազրէթլէրի՝ մէզքիւրէյէ միւվասալէթլէրինի միւթէաքիպ հանեաթա քըանն Մէճլիսի ... պամըզ ...

Ճէրիտէի Պահրիյէ

Պահրիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի թարաֆընտան րէսմէն մէվգիի ինթիշարա վազ օլունաճագ պուլունան ազգ. կազէթալարըն իլան օլունան Ճէրիտէի Պահրիյէ օն պէշ կիւնտէ պիր նէշր օլունմագ իւզրէ տիւնտէն իթիպարէն սահէյիրին ինթիշար օլմուշ վէ պիրինճի նիւսխասընըն մէզմունը ուլուսիյէթինտէ օլմուշ տըր.

Պու կազէթա՝ ումումը պահրիյէ յա ահտ պիլաքսէմ վուգուաթը թահթը մաալիւմատ թէֆհիմ իչին, պահրիյէտէն սատըր օլան միւթէնէվվի պահրիյէ հագգընտա միւթէֆէրրիգ տըր. Իշպու պահրի նիւսխալարընտա սէֆինէ վէ նիւմախալէմի նէշր իչին, սէֆինէ պէրէ պահրի նիւսխա թէվզի օլունմագ իւզրէ ...

Քէզալիք իշպու րէսմի կազէթա պէհէր ասկէրլիքչէ Պահրիյէ Նազըրը Դասանը Բաշա հազրէթլէրինին իհթիմամը ինթիշար պուլուչագ պէթիպէթ տըր.

ՍԷՏԱՆՏԱՆ
ԷՎՎԷԼ ՎԷ ՍՕՆՐԱ
103

ՍՈՒԼՀ ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹԸ

Բարիզ չէհրի վէ Բարիզ օրտուսը մաղլուպիյէթլէ տէյիլ՝ իլլա աճըգտան տարտա գալարագ թէսլիմ օլմուշ իտի։

Ֆագաթ պուղտայ՝ եա գուրչուն վէ կիւլլէ տանէլէրի, հէր հանկը լարր օլուր իսէ օլսուն, Ֆրանսա ախուչմուչ իտի, վէ Եվրոբատա, քէնտի գօյունտան խուխուզ գալտըրաճագ քիմսէ պուլընմամագտա իտի։

«Արթըգ Եվրոբա եօգ տըր» տէմիշ իտի Մ. Պայսթ. վէ պու սէօզիւ վուգուաթըյա թաստիգ օլունուր։

Վագըա իչին հալի, Մ. Պայսթըն անլայըշ խուսուսիյի թարզտա տախի տէյիլ իտի։

«Արթըգ Եվրոբա եօգ տըր» տիմէք, Եվրոբա մահվ օլտու տէմէք տէյիլ տիր։

Եսկի Եվրոբա կիթմիշ, վէ անըն եէրինէ եէնի պիր Եվրոբա կէլմիշ իտի։

Թագրիպաթտա պիր չէյ մահվ օլմազ, իլլա թէպտիլը հէյէթ իտէր։

Եվրոբատա, եախօտ Եվրոբա բօլիթիգասընտա օլան տախի պու իտի։

Այրըճա թաայինէ սէօյլէյէլիմ, Եվրոբա՝ Ֆրանսա բօլիթիգասընտան պըգմըչ, վէ եէնի տողան Ալէմանիա բօլիթիգասընա մէյլ վէրմէքտէ իտի։

Եյլէէվվէլ Ֆրանսանըն թագիպի միւթթէֆիգի վէ Ալէմանիանըն տա թապիի բաքիպի ատտ իտիլէն Ռուսիա տէվլէթի, էկէր իսթէսէ իտի, քէնտիսի ֆիիլէն միւտախէլէ իթմէսէ պիլէ, եինէ պիլասիյասէթ պիթարաֆ տուրմասը իլէ տէ Ֆրանսայա պէօյլէ պիր խարտըմտա պուլընմըչ օլապիլիր իտի։

Ֆագաթ պու անի տէվլէթ տիր քի, Աւսթրիայա գարչը թէհտիտտա միզ պիր խավֆ կէօսթէրէրէք, անըն՝ Ալէմանիայա գարչը օլաճագ հարէքէթինի մէնն էյլէտի, վէ Ֆրանսայը պիլասիյասէթ եալընըզ պրագտըրարագ, անըն՝ Ալէմանիատան մաղլուպ օլմասընա սէպէպ օլտու։

Ռուսիա գրալը քէնտիսի, հէնիւզ Ալէմանիա իմբէրաթօրը օլմատան, Ռուսիա իմբէրաթօրընա չու սէօզլէրի թէշէքքիւրնամէյի եազմագտա իտի.

«Շիմտիքի մուհարէպէնին տէրէճէի նիհայէտէ թէվէսսու էյլէմէմէսի՝ եալընըզ սիզին սայէնիզտէ օլտուղընը Բրուսիա ասլա ունութմայաճագտըր։

«Այլահըն էյի տայմա իւզէրինիզտէն էքսիք օլմասըն։»

Ռուսիա իմբէրաթօրը տախի մէզքիւր թէշէքքիւրնամէյէ չէօյլէ ճէվապ վէրմէքտէ իտի։

«Մահզուզիյէթինիզէ չէրիք պուլընմագտայըմ...

«Պիր սատըգ տօսթունըզ մագամընտա քէնտի հիսսիւ թէվէճճիւ-հիմի սիզէ իպրազ իթմէք հալինտէ պուլընտուղումտան իչին քէնտիմի պախթիյար ատտ իտէրիմ։

Աւսթրիանըն, պիլասիյասէթ իխթիյարը սուքութ էյլէմէսի զաթէն թապիի պիր չէյ իտի։

Իթալիայա կէլինճէ, հէր հալտէ Ֆրանսանըն մաղլուպ օլմասընտա պէօյլէ պիր մէնֆաաթը պուլընտուղընը իպրազա հաճէթ եօգ տըր։

Ռոմա չէհրի քէնտի քէնտինէ Իթալիայա թաալիգ օլտու իսէ պու սայէտէ օլտու։

Ինկիլթէրանըն տա նէ տէրէճէ իչտէն ուղրագ տավրանտըղը օրտըղը մալիւմ տըր։

Տէվլէթը միւչարէյլէյհա, զաթէն մուհարէպէնին էօնիւնիւ ալմագ իչին նէ քի եափըլապիլիր իսէ, հիչ պիրինինտէ գուսուր իթմէտի, վէ Բարիզին թէսլիմի հէնկեամընտա էն էվվէլ էքմէք եէթիչտիրիպ եուզ պինլէրճէ Ֆրանսըզլարը աճլըգտան էօլիւմ բէնչէսինտէն գուրթարանլար տա, եինէ Ինկիլիզլէր օլտուլար։

Ֆագաթ պուրալարը ասլա Ֆրանսըզլարըն կէօզինէ կէօրինմէզ, չինքի Ինկիլթէրատան պաչգա չէյլէր պէքլէմէքտէ իտիլէր։

Ինկիլթէրա տէվլէթի, քէնտի տէհչէթլի տօնանմասը, վէ 70,000 նէֆէր պալէթլէ սէչկին վէ էմսալսըզ պահրիյէ ասքէրի իլէ Ֆրանսայա էգէյինճէ պէօյլէ պիր եարտըմտա պուլընտըղտան պաչգա, 100000 նէֆէր գատար ասքէրի իլէ Պալթիգ եախօտ Շըմալ տէնիզի սէվահիլինտէն պիր կէօսթէրիչ իճրա էյլէսէ, Ալէմանլարըն իչի էրէյինճէ չէթինլիյէ սարապիլիր, վէ հարպըն հալի պէլքի տէ պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլապիլիր իտի։

Ֆագաթ վուգուաթըյա վէ 17–18 սէնէլիք թէճրիւպէ քեամիլէն թաստիգ էյլէմիչ տիր քի, Ինկիլթէրա վիւքէլասը, նէֆսը Եվրոբատա Ֆրանսըզ բօլիթիգասընըն գալիպիյէթնիսի իլէ Ալէման բօլիթիգասընըն՝ Եվրոբայա գարա գըթասընտա անըն եէրինէ գաիմ օլմասընա փիւթթուրսըզլըգ նազարըյլա պագմալարը իլէ, եանլըշ պիր հիսապտա պուլընմագտա իտի։

Ջըգակըմ Եվրոբանըն խարիճինէ, պագալըմ Միւճթէմէայի-Ամէրիգա նէ՞ եափտը։

Միւճթէմէայի-Ամէրիգա Նաթըգլարը, մէմալիքի մէզքիւրէնին իթթիֆագըյէթ մուհարէպէսի հէնկեամընտա Ֆրանսըզլարըն սիլահըլա քէնտիլէրինէ նէ՛ պէօյլէ պիր մուավէնէթտէ պուլունտուղ օլտուղլարըն ասլա ինքեար իթմէքտէն պաչգա, համթէ մէգատիրինստօրլուգ անը տէֆա տէֆա իգրար, վէ էյլէն տա Ֆըրանսանըն էն խալիս տօսթու օլտուգլարընը իֆթիխարէն պէյան իթմէքտէ իքէն, օլ վագթ բէխըը ճիւմհուր պուլընտուղ օլան Ժէնէրալ Կրանթ, 1871 փէտրվար 16ընտա Գօնկրէ մէճլիսինտէ Ալէմանլարըն ֆիւթուհաթլարընը ալգըշլամագտա իտի... վէ Գօնկրէ մէճլիսի տէ օ ալգըշլարը թէքրիրլէ ըյլէմէքտէ իտի։

Երպապը բօլիթիգա իչին նէ՛ պէօյլէ նամիհամլար տըր պունլար։

Բօլիթիգա իլմինին էսասը, «հիս» տէնիլէն չէյ տէյիլ· իլլա «հիսապ» տըր։

Գունլարտան անլաշըլաճաղը իւզրէ Ֆրանսա տէվլէթի վէ էհալիսի, խարիճտէն զէրրէ գատար պիր իւմիտ քէօչէսի կէօրէմէյիպ, Գալիպին չարթլարընը գապուլ իթիպ պիր թարաֆա չէքիլմէքտէն պաչգա պիր չարէ մալիք պուլունամազլար իտի։

Իմտի Պօրտօ չէհրինտէ տօպլանան խալգտա մուհարէպէյէ տէվամըն գապր իչին միւթէճէքքիպլէ պուլունան մէճլիսին վէրէճէյի սօն գարար տախի մալիւմ իտի։

Եալընըզ Ալզաս–Լօրէն վէքիլլէրի գամըի պիր լիսան գուլլանմայա ճէսարէթ իտիպ, 1,600,000 էհալինին պուլընան օլ իքի գըթա միւհիմմէ էյալէթլէրին Ալէմանիայա թէրքինէ գարչը չօգ ուզրաշըպ տուրտուլար։

Էն նիհայէթինտէ մէզքիւր պէտախիճ վէքիլլէր, քէնտի տավալարընըն զայի օլաճաղընը կէօրտիւքլէրինտէ, չու ախիրէքի թէսլիյէթ սէօզլէրի իլէ պիր թարաֆա չէքիլտիլէր։

«Հիչ տէյիլ իսէ տիւնեա պիլսին քի, պիր պուչուգ միլեօն հէքիմար ճէսաէթինտէ վէ Մեց վէ Սթրազպուրկ կիպի չէհրլէրի պուլընան պէօյլէ իքի գըթա միւհիմմէ էյալէթլէրին էհնէպիյէ թէրք օլունմասընա գարչը սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իթմիչ օլան վէքիլլէր տէ պուլընմըչ տըր պու մէճլիստէ»։

Ֆագաթ ուզուն ուզատըյա պու մէսէլէլէր իլէ վագթ կէչիրէճէք մըսըգ տա պուլընմամագտա իտի։ Չինքի միւթարէքէնին խիթամը օլան մարտ 3ւնէ անճագ պիր գաչ կիւն գալմըչ, 30000 նէֆէր Ալէման ասաքիրի, միւթարէքէ մուգավէլէնամէսինին գարար վէրտիյի մահէլլէրէ (Բարիզէ) կիրմիչլէր իտի. վէ էօթէ քեանտան Մ. Պիզմարգ տախի թէգրիպ իտիպ տուրմագտա իտի քի, էկէր մարտըն 3ւնէ տէկին սուլհ ահտնամէսինին էսասը Պօրտօ մէճլիսի թարաֆընտան իմզա վէ թաստիգ իտիլմէզ իսէ, Ալէման ասաքիրի տէ, թէճտիտ Բարիզ չէհրինի իչղալ իլէ մէշղուլ պուլունաճագ իտի։

Իմտի պօշա կէչիրիլէճէք պէհէր սաաթտան տէհչէթլի թէհլիքէլէր գուհուր իթմէսի կէլէպիլիրէճէք, պէլքի Ալէման ասաքիրի Բարիզ չէհրինին թամ տէրունունա կիրիչիրլէրինէ կիրտիւքլէրինտէ, էհալի իլէ Կարտ-Նասիօնալ ասաքիրի անլէրէ գարչը հարպա կիրիչէճէքլէր, վէ պու սուրէթլէ հէր չէյ ալթ իւսթ օլաճագ իտի։

Մարտ 1 մէճլիսի բէք չամաթալը օլտու. ֆագաթ օ կիւնիւ տէ հէր չէյ պիթթի։

Մէճլիսի մէզքիւր, Մ. Թիէրի հիւքիւմէթի իճրաիյէ րէիսի նասպ իթմիչ իտի.

Եէվմը մէզքիւրտէ սօն գարար եանի գարարը գաթի վէրիլմէզտէն էվվէլ, ազալարըն հէման քեաֆֆէսի տախի մէճպուրիյէթի գաթիյէ պաշ էյմէյէ մէճպուր օլտուղլարընը պիլտիքլէրի հալտէ, հիչ տէյիլ իսէ քէնտիլէրինի պու պէտպախթ հարպըն հիւքիւմէթի (Նաբօլէօն հիւքիւմէթի) հագգընտա քէնտի չախսի էֆքեարը վէ տույղուլարընը պէյան իթմէքլէ հըրսլարընըն թէսքինինէ պիր չարէ արամագտա իտիլէր.

Իչթէ պիր պէօյլէ պէլա տա պու-վէ զէվալլը Մ. Թիէր, Պօնաբարթիսթլէր իլէ Օրլէանիսթլէր վէ Ճիւմհուրիյէթճիլէր արա եէրինտէ օլ կիւնիւ նէ՛ մէչագգաթլար չէքտի, վէ հիտտէթլէրին էօյլէ պիր գապարթըսը հէնկեամընտա մէճլիսին հիչ պիր չէյ գարար վէրէմէյիպ պիւսպիւթիւն տաղըլմասընա էօնիւնիւ ալմագ իչին, նէ՛ տէրէճէտէ գան թէր տէօքտիւ, նէ՛ պէլաղէթը լիսան բալատը, վէ նէ՛ գատար հէյէճանլը պիր կիւն կէչիրտի, օրասը տա մէճլիսին խիւլասաի միւզագէրաթընը թարիֆ իթտիյիմիզտէ անլաշըլապիլէճէք տիր։

Մէզքիւր մարտ 1 մէճլիսինին խիւլասասընտան էվվէլ, Բարիզ չէհրինին մուհասարէ ըիւզինտէն նէլէր չէքտիյի, վէ կէրէք էհալի վէ կէրէք հիւքիւմէթին, սուլհ իչին նէ գատար գալմըչ օլտուղլարընը ֆըրսատ տախի պատրթան գալմըչ օլմալարը իւզէրինէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէլիմ։

Եէյնիխ տարլըղընը եէնիտէն թարիֆէ հաճէթ եօգ տըր. եալընըզ չու գատարընը իսաէ իթմէմիզ լազըմ կէլիր քի, Թրօշիւ Մ. Պիզմարգըն էվվէլճէ քէնտի իւմիտ էյլէտիյի կիպի, միւթարէքէ թալէպ իթմէք գարարը օլ տէրէճէ կէճ վէ տար վագթտա վէրիլմիչ իտի քի, էն եագընտա պուլընան Ալէմանիա օրտուսընտան իքի միլեօն էհալիի վէ պիր միլեօնա եագըն Ֆրանսըզ ասաքիրինի պիր իքի կիւն օլսուն պէսլէյէպիլէճէք պիր խիտա տախի պուլընամաղընտան, էկէր Ինկիլիզլէր թէրճիա վաբօրլար իլէ եէյինիթ եէթիչտիրմիչ օլմամըշ օլսալար իտի, եինէ պիլասիյաթ Բարիզլիլէր, աճլըգտան էօլմէք թէհլիքէսի թահթընտա պուլունմըշ օլաճագլար իտի։

Շէհրին տախիլինտէ ատէթա պէլ կիր գալմըղ հէրկի էնտիւքտէն պաշգա, մէրքէպլէր, վէ էշէկլէր, վէ սաիր հայվանլար տա հէման պիթմիչլէր իտի։

Հէլէ ժօբա թուլումպ իչի, հէր էհալինին թէհավվիւլ իտէպիլէճէյի պիր չէյ տէյիլ իտի։

Բէք պէօյլէ միւչքիլաթլա Ալէմանիատան կէթիրիլիպ մէվգըլարա վազ իտիլմիչ օլան օլ պաթաթալ վէ զայէթ տէհչէթլի մուհարէպէ թօբլարը պիրտէն պիրէ կիւրլէմէյէ պաշլայըպ, աման տիւնեա կէօզէ թուլումպարալար նէֆսի Բարիզ սօգագլարընտա բաթլամայա, վէ խանէլէրի, քիլիսէլէրի, սանէթլէրի, աղաճլարը վէ հէր չէյի խարապ իթմէքլէրինտէ, աթէչէ հէտէֆ օլան մահալլէրտէ պուլընան էհալիլէր պէրրագ էսին մահալլէրէ սավուշմըչլար իտի։

Պիր տէ գումպարալարըն, հայվանաթ պագըշընը տիւշմէյէ պաշլամըչ, սօլեան, գարյան, պօտ նէրլանլարը, եապանը այըլար, զըրլթան, վէ էմալի օլան ճանավարլարըն սաքին օլտուղլարը մահալլէրին տէմիր բարմագլըգլարընը խարապ էյլէմէլէրի թէհլիքէսի պաշ կէօսթէրմիչտի, իշ բէք ֆէնալաշտը։

Պիր քէրրէ պու ճանավարլար, քէնտիլէրինի զապթ իտէն տէմիր բարմագլըգլարըն մահվը իլէ սէրպէսթ գալըրլա չէհրին տախիլինէ եուբիւլւչ իթթիֆագըյի տէ, նէ՛ տէհչէթլի վուգուաթլար գուհուրա կէլմէյէճէք իտի։

Տուչինտէլէյէ մէյտան եօգ, տէրհալ իչին էօնիւնիւ ալաճագ պիր չարէ պագմալը։

Մէմուրինը ասքէրիյէտէն վէ մէմուրինը պէլէտիյէտէն միւթէչէքքիլ պիր մէճլիս, սույա վագթ կէչիրմէյէրէք մէզքիւր ճանավարլարըն թէլէֆինէ գարար վէրտի։

Պունլար տէհչէթլի օլտուգլարը գատար պահալը տա ճանավարլար իտիլէր։

Պին լիրա իլէ պէչ պին լիրա իլէ տէ կիւճ հալ իլէ թէտարիք օլունապիլիր միչ ճանավարլար չօգ վար իտի... ֆագաթ նէ՛ չարէ, հէր թէլէֆ իթմէլի իտիլէր։

Իչէր տէօրտէր քիչի, էլլէրինտէ րէվօլվէր, թապանճա, աչըգ գըլըճ, վէ սաիր սիլահլար պուլընտուղը հալտէ, պէհէր ճանավարըն մէգինին էօնիւնտէ տուրուրլար, տիւկէր պիր իքի քիչի տէ ճանավարլարը հարէքէթէ մէճպուր իտէրլէր. տէմիր գաբու աչըգ տըր, միւսէլլահ հէրիֆլէր տէ գարըունըն իքի թարաֆընտա անըն տէմիր բարմագլըգլարընը սէօքէր ալարագ ալէվլէ տուրմագտադըրլար. պիր տէ արսլան մը տըր, գաբլան մը տըր, հէր նէ իսէ քէնտի մահպէսինին գաբուսընը աչըգ կէօրտիւյիւնտէ ճ թարաֆա տօղրու նիւֆուզ իտէր, արթըգ սէրպէսթ օլաճագ վէ էօնիւնէ հէր նէ քի կէլիր իսէ բարչալայաճագ կէլէճէք տիր...,

Իչթէ էն տէհչէթլի սըրա պու տըր։

Ճանավար՝ իլք այաղընը վէ պաչընը գաբուտան տըչարը չըգարըր չըգարմազ, իքինճի պիր հարէքէթէ մէյտան վէրիլմէքսիզին պէյնինէ պիր իքի գուրչուն եէտիրիլ կիպի օրատա եէրէ սէրիլիր, վէ էկէր պու գասաըը իլէ իչ պիթմէմիչ իսէ, պաշգա գալանըն տա պուչագ իլէ իչ պիթմէզ իսէ, պիր մազը թէմիզ իլէ իչ իտէր վէ սէօյլէմ...

Պալէատէ զիքրինի կէչմիչ օլտուղումըզ Պօրտօ մէճլիսինին ղայէթ չամաթալը մարտ 1 ինճիմալընըն խիւլասաի միւզագէրաթընը տախի կէլէճէք տէֆա նագլ իտէրիզ. վէ տիկէր տէֆասընտա տա իչպու «Սէտանտան էվվէլ վէ սօնրա» հիքեայէմիզէ քեամիլէն խիթամ վէրիրիզ։

ՀԱՒԱՏԻՍ

Տիւնքի Լէվանթա օգունմըշ տըր.

Մէմալիքը Շահանէտէ պուլընան Ինկիլիզ գօնսօլօսլարընըն հէր սէնէ Ինկիլթէրա խարիճիյէ նէզարէթինէ իրսալ իթտիքլէրի րափօրթօլար միւճանրիսա, Ինկիլթէրանըն կէչէն սէնէլէրի Մավի քիթապընտա միւնտէրիճ օլան Հալէպ Ինկիլիզ գօնսօլօսը Մ. Ժաքսօնըն րափօրթօսը՝ խասսէթէն նազարը տըգգաթա ալընմայա չայան տըր. Գօնսօլօսը մումայիլէյհ՝ տիքէր գօնսօլօսլար թարաֆընտան քէնտիսինէ ադէմը վուգու պուլտուղը կիպի, տախիլը վիլայէթտէ վաքէ իթթիրատէթտէն ֆըգտանընտան տօլայը պէյանը թէէսսիւֆ իթմիչ, վէ պունըն թիճարէթ, զիրաաթ վէ վարիտաթը տէվլէթէ գարարը մուճիպ օլտուղընը աէլմիյան էյլէմիչ տիր։

Կէչէն սէնէ մահսուլ պօլ օլտուղը հալտէ բէք ազ մալ թալէպ օլընտուղընտան, մէմլէքէթ՝ խաճէթ իխթիֆաէն մահրում գալմըչ տըր. Պու հալին նէթիճէսի օլարագ գախիրէ՝ անպարլարտա չիւրիւմէքտէ, վէ Հինտիստան վէ Ռուսիա պուղտայլարը Հալէպ պուղտայլարը իլէ միւսաաթգայա կիրիշինճէյէ գատար Հալէպ պուղտայլարընը՝ Իթալիա, Եունան վէ Շարգ բիացալարընը տօլտուրտուղը կիւնլէր՝ մաէթթէէսսիւֆ խաթըրա կէլմէքտէ տիր։

Շըմէնտօֆէր պուլունմայան պիր եէրտէ նագլիյաթ իւճրէթի բէք ֆահիչ տիր. 120 քիլօմէթրօտան իպարէթ օլան Հալէպտէն Իսքէնտէրունա գատար տէվէ իլէ պիր եիւք էյի պուղտայ նագլ իթմէք իչին մէզքիւր պուղտայ պէտէլինին նըսֆը տէրէճէսինտէ մէսարիֆ իթմէկի տիր. 60 քիլօմէթրօտան իպարէթ օլան Անթաքիայտան Իսքէնտէրունա միւանքէօբրիւ նագլի մէսարիֆի՝ էմթաայի մէզքիւրէնին Իսքէնտէրուն լիմանընտան Նիւ-Եօրգա գատար նագլի մէսարիֆինին 5 միսլինէ պալիղ օլմագտա տըր. Բէզվիլիք Լօնտրատան Իսքէնտէրունա պիր պալյա մալ նագլի մէսարիֆի՝ մէզքիւր մալըն Իսքէնտէրունտան Հալէպէ նագլի մէսարիֆինին նըսֆը տէրէճէսինտէ տիր։

Մէմալիքը Շահանէնին էն մահսուլտար վիլայէթլէրինտէն պիրինտէ մէվճուտ օլան պու հալին վարիտաթը տէվլէթէ բիւյիւք զարարը մուճիպ օլաճաղը տէրքեար տըր. Զիրա էզճումլէ աչար միւլթէզիմլէրի գախիրէ ֆիաթլարընըն ղալիթ տուշուն օլմասընտան վէ խարիճտէն գախիրէ թալէպ օլունմամասընտան նաշի խազինէի տէվլէթէ վաղը օլաճագ թահուրաթը իֆա իտէմէզլէր։

Տիւզկիւն եօլլարըն ֆըգտանընտան նաշի արազի գըյմէթի տախի թէնէզզիւլ իթմէքտէ օլուպ, 3 սէնէ զարֆընտա գըյմէթը արազի նըսֆընա էնմիչ տիր. Հալէպ իլէ

---

(130)

ԳԸԶԼԸ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Ապրահամ.—Խա՛յր... խա՛յր... էօյլէ զաննիթմէյինիզ, միւսիւ Ֆօվէլ... սանիհէն նամիզանճ ըղա տիւչէր օլտում... Վագըա չիմտի բարամ եօգ, լաքին բարամը իչինտէ վէրմէմիչիմ տիր... հէբ իլաճա վէրմիչիմ տիր...

Ֆօվէլ.—Էյ չիմտի պանա պիր թէքլիֆինիզ վա՞ր մը տըր... չաբուգ իտինիզ, վագթըմ եօգ տըր...

Ապրահամ.—Էվվէթ... էվվէթ... պիր չէյ սէօյլէյէճէյիմ, միւսիւ Ֆօվէլ, լաքին պիր ազ սապրըգ ալըյըմ...

Ֆօվէլ.—Օթուրուպ սէօյլէյինիզ պագալըմ... Սէօյլէյէճէյինիզ մէֆհումը՞զ պիր չէյ մի տիր, եօգսա ճիտտի պիր իչ մի տիր.

Ապրահամ.—Բէք ճիտտի տիր... պինազիր պիր քիթապ վար, պու քիթապըն պաչգա հիչ պիր նիւսխէսի եօգ տըր...

Ֆօվէլ.—Նէ՞ տիր պու քիթապըն իսմի:

Ապրահամ.—Իսմինի իչիթտիկինիզ սէվինճինիզտէն օյնայըպ սըչրարսընըզ.

Ֆօվէլ.—Սէօյլէյինիզ պագալըմ, կէվտէլիք իթմէյէլիմ... Նէ՞ քիթապ տըր.

Ապրահամ.—Էլ եազըսը տըր...

Ֆօվէլ.—Էլինիզտէ՞ մի տիր.

Ապրահամ.—Խա՛յր, լաքին նէրէտէ օլտուղընը պիլիրիմ.

Ֆօվէլ.—Նէ՞րէտէ տիր քի.

Ապրահամ.—Քիւթիւպխանէյի միլլիտէ տիր.

Ֆօվէլ.—Գու էլ եազըսը ա՞զ վագթտան պէրու մը էլէ կէչմիչ տիր.

Ապրահամ.—Էվվէթ.

Ֆօվէլ.—Նէ՞րէտէն կէլմիչ տիր.

Ապրահամ.—Ախիրէն Ռուանտա միւպայէա օլունմուշ օրատան կէթիրիլմիչ տիր.

Ֆօվէլ.—Ռուանտան պիր էլ եազըսը՞ մը... Պէլքի տէ Լըպէր մէճմուասընտան տըր, հէ՞.

Ապրահամ.—Էվվէթ... էվվէթ...

Ֆօվէլ.—Էյ նէ՞ էլ եազըսը տըր, միւհթէվիյաթը նէտէ՞ն իպարէթ տիր.

Ապրահամ.—Գարտինալ տը Լօռէնտէն Գիւզ էրին տը Մէտիսիսէ մէքթուպլար վէ Սէն-Պարթէլէմի հատիսէսի հագգընտա ճալիպը իթթինա պէյանաթ ու մալիւմաթը հավի տիր.

Ֆօվէլ պիր սէվինճէ.—Գու էլ եազըսը Բարիզտէ՞ մի տիր.

Ապրահամ.—Էվվէթ, էվվէթ... սէվինճինիզտէն սըչրայաճաղընըզ տէտիմ իսէ եալա՞ն մը սէօյլէտիմ.

Ֆօվէլ.—Էկէր մէզքիւր էլ եազըսընը պանա կէթիրիր իսէն սանա պին ֆրանգ վար.

Եսկի քիթապ սաթըճըսը՝ Փարթը սիւրուր վէ մէմնունիյէթինտէն նաչի թէքլիֆին հիֆթիզայէ նիչանէսի օլարագ Ապրահամ իլէ սէնլի պէնլի գօնուշմագա պաշլայըպ, մէրգում Ապրահամ իսէ քէնտիսինէ վագը օլան թէքլիֆի իչիտէրէք պիր էմարէի մէմնունիյէթ կէօսթէրմէտի.

Ֆօվէլ՝ նազարը իսթիգրաալա մէրգումա պագտը.

Եահուտի Ապրահամ՝ պաչընը սալլայարագ.—Ազ տըր, ազըզըմ Ֆօվէլ, քեաֆի տէյիլ տիր...

Ֆօվէլ.—Էյի տիր, քեաֆի տիր...

Ապրահամ.—Խա՛յր, տէյիլ տիր... Գու էօյլէ պիր չէյ տիր քի, արայանա օթուզ պին ֆրանգ տէյէր.

Ֆօվէլ.—Ամմա եալտընըզ հա՛, մէմուլ իտէ՞րմիսինիզ.

Ապրահամ.—Էվվէթ, իտէրիմ եա՛.

Ֆօվէլ.—Օ ֆիաթտա պիր միւչթէրի արայընըզ...

Ապրահամ.—Նէրէտէ իսէ օրատա պուլուրում, պէնճէ տահա էյի օլուր.

Ֆօվէլ.—Հայտէ պագալըմ, իքի պին ֆրանգ վէրէյիմ սիզէ...

Ապրահամ.—Ալթը պին ֆրանգ օլմալը...

Ֆօվէլ.—Իւչ պին վէրէյիմ...

Ապրահամ.—Պէչ պին ֆրանգ վէրինիզ, սէքիզ կիւն սիւրմէզտէն մէզքիւր էլ եազըսընը սիզէ կէթիրէյիմ...

Ֆօվէլ.—Պէչ պի՞ն մի.

Ապրահամ.—Պիր չէյ տէյիլ տիր... Կէօզէ ալտըրտըղըմ թէհլիքէյի տիւչիւնինիզ... ուճընտա հափս վար... Պէն իսէ խափսթալըղըմ իչին մահպուսիյէթտէն հիչ հազ իթմէմ...

Ֆօվէլ.—Գու էլ եազըսը՝ քիթապ ֆիհրիսթինէ կէչմի՞չ մի տիր.

Ապրահամ.—Էվվէթ... ֆիհրիսթ մուճիպինճէ Թալէպ օլունապիլիր... տիւն քիւթիւպխանէնին մէչղուլիյէթ սալօնընտա մէզքիւր էլ եազըսընը պիր միւչթէրի եէտինտէ կէօրտիւմ...

Ֆօվէլ.—Իհթիյաթլը տավրանընըզ հա՛, զիրա մէզքիւր էլ եազըսը ղայպ օլուր իսէ պիլլաաս թէհլիքէյի մուճիպ օլուր.

Ապրահամ.—Պէն քէնտի իչիմի պիլիրիմ... գօրգմա սէն.

Ֆօվէլ.—Էօյլէ իսէ բէք էյի, պէչ պին ֆրանգ վէրիրիմ... էլ եազըսընը էլէ կէչիրտիկինիզ կիպի պանա կէթիրէճէքսինիզ.

Ապրահամ.—Տէրհալ կէթիրիրիմ, էվվէթ... Լաքին պիլէ հիսապ պիր ազ բարայա իհթիյաճըմ վար.

Ֆօվէլ.—Նէ՞ գատար.

Ապրահամ.—Իւչ եիւզ ֆրանգ.

Ֆօվէլ՝ Եահուտինին իսթէտիկի բարայը վէրտի վէ եէտինտէն պիր մագպուզ սէնէտի ալտը.

Ապրահամ՝ Նաբօլէօնլարը ճէպինէ աթարագ.—Շիմտի պանա՝ չախսա մախսուս պիր գաչ մաթպու վարագա լազըմ... հիչ եօգ տըր պէնտէ...

Եսկի քիթապ սաթըճըսը՝ եազըխանէսինին պիր կէօչէսինի աչըպ չախսա մախսուս պիր գաչ վարագա ալտը վէ Եահուտիյէ վէրտի. Եահուտի տախի՝ Քիւթիւպխանէի Միլլիյէնին մէչղուլիյէթ սալօնը գաբուսընտա մուհաֆըզ թարաֆընտան իթա օլունան վարագալարը պու վարագալարը տիւրմէքսիզին էվրագ ճըզտանընըն քեաղըտլարը արասընա սօգուվէրտիքտէն սօնրա, քէմալը հիւրմէթ ու թէվազու իլէ Ֆօվէլի սէլամլայըպ վէ եինէ ազըլարընտան սըզլանարագ չըքըպ կիթտի.

(Տէվամը)

Իսքէնտէրուն արասընտա ինշա օլնան 163 քիլօմէթրօլըգ արապա եօլու՝ չապուգ սուրէթտէ խարապ օլմագտա տըր. Էլմաա քէրվանլարը՝ 60 քիլօմէթրօ տաշա դրսաա օլան էսկի եօլտան կիտմէքտէ, վէ եէնի եօլու եաղըն աատամ պաշընա 3 լիրատան 5 լիրայա գատար եօլճու նագլ իտէն վէ 3 կիւնտէ եօլը գաթ իտէն արապալար իլէ խաթթուգ պէկլիյէքէ թէրք իթմէքտէ տիր. Մէզկիւր արապա եօլունա անի ուզունլըգտա պիր շըմէնտօֆէր խաթթը ինշասը մէսարիֆինտէն տաշա գիյասէ մէսարիֆ կիթմիշ տիր.

Պու տէսաւիքլէրիմիզ սաճիգ օլտըղընտան, Հալէպ վիլայէթինտէ շըմէնտօֆէրլէր ինշա իթմէք իսթէյէն Մ. Ճէյմս Ալէքսանտէրին տէմիր եօլ լայիհասը րէտտ իտիլմէքէ ձօյէ պիր Ֆըրսաթը նի՞չին գաչըրըլտըղընը տուշինմէքտէն ինսան քէնտիսինի ալամըյամազ.

ՄԷՔԹՈՒՊ

ԻԶՄԻՐ

Իզմիրտէն յունիս 9 թարիխիլէ մամպասըզա եազըլան պիր մէքթուպ տըր ·

· · · Խմբագրապետ Տէր,

Երենի պարոնիզէն յետոյ, Քարանթանց ձմեռնային թատրոնը, ձմեռնայինէն յետոյ ամառնայինը · ահա այն երեք տարբեր թատերաբեմերն, յորս տեսաւ Ադամեան իր վեց ներկայացումներն, որոնց չորսին նկատմամբ գրեցինք արդէն, որքան կը թոյլատրէին մեր կարողութիւնն ու բազմաբաղ վիճակը ·

Ցունիս 4ին երկրորդ անգամ վայելեցինք Բէն Դեւօանը, որ կրկնուեցաւ հասարակութեան խնդրանօք եւ ի բացակայութեան նոյն հասարակութեան · · · ·

Այս բացակայութիւն առանց բանաւոր պատճառի չէր · այդ գիշեր երկինքը ջինջ էր եւ անամպ, օդն անոյշ եւ հեշտաբոյր, ո՛չ ցուրտ կար ո՛չ տաք, ո՛չ հով եւ ո՛չ անձրեւ, հետեւաբար կարելութիւն ալ չը կար այդպիսի աննպաստ օդով թատրոն երթալու ·

Սակայն այդ եւ նախորդ գիշերներու անտարբերութիւնը կամփոփենք մոռնալ պահ մը՝ գոհութեամբ նշանակելու համար այն արտասովոր եռանդն, որով Իզմիրցիք փութացինք ներկայ գտնուիլ յունիսի 4ին ի նպաստ Ադամեանի տրուած Համլէթի երկրորդ ներկայացման ·

Հանդիսականաց թիւը պատկառելի էր · ասկէ աւելին կարելի չէ ձեռք բերել Իզմիրի Հայ հասարակութեան համեստ բազմամարդութենէն եւ աւելի համեստ զգացումներէն · · · թէեւ մինչ իրաւունք ունէինք աւելին պահանջելու՝ նկատելով որ այդ գիշերուան երեկոյթը կը տրուէր ի նպաստ Ադամեանին, Հայ թատերաբեմի պարծանքին ու վերանորոգչին ·

Երեկոյթին նորութիւններն էին պըսակներու կցուած ուղերձն ու աղաւնիներն, եւ ի պատիւ Ադամեանի նուագուած երգն որ յօրինուած էր գործակցութեամբ Վարդան Էֆ · Փափազեանի եւ Պ · Նշան Միրզայի · Իսկ երեկոյթին անպատեհութիւններն էին դերասանաց ամենավերջին պահուն յարուցած արտակարգ պահանջումներն, որոնց պատճառաւ կէս ժամէն աւելի ուշացաւ վարագոյրին բացումը, ինչպէս նաեւ թատերաբեմի վրայ ցոյց տրուած կոպտութիւնը այնպիսի դերասանի մը կողմէ, որ թերեւս ուրիշներէ աւելի պարտականութիւն ունէր յարգել այդ թատերաբեմ ու հանդիսական ժողովուրդը, եւ որ ի շնորհս Ադամեանի ներկայութեան նոյն պահուն ի թատերաբեմին՝ հազիւ կրցաւ ազատիլ մոլեգին Սուլումներէ ·

Ադամեանի Օֆէլիան տեսնելէ յետոյ միաբերան ըսած էինք «կարծես այս դերի համար ծնած է» · Նոյնը կրկնեցինք Բէն Դեւօանին, Քէցլայֆին եւ Համլէթին ներկայ գտնուելէ յետոյ · մինչ նոյնը պիտի կրկնէինք · կը հաւատանք, եթէ բաղդաւորութիւն ունենայինք հարիւր տարբեր խաղերու մէջ ալ վայելել Ադամեանի եզական տաղանդը ·

Նորա ամեն խաղերու մէջ հաւասարապէս կը տիրեն նրբութիւն, շնորհ, պարզութիւն, կորով եւ իրականութիւն, այն աստիճան որ կը մոռնաս խաղը, կը մոռնաս շուրջդ, կը մոռնաս ամեն բան, եւ իրեն, միմիայն իրեն կուտաս բոլոր ուշդ ու մտադրութիւնդ ·

Համլէթի առաջին ներկայացման առթիւ ջանացեր էինք բացատրել այն բուռն տպաւորութիւնը, զոր գործած էր մեր վրայ Ադամեանի սքանչելի խաղը · Ադամեանը կրկին անգամ տեսնելով միեւնոյն խաղի մէջ ո՛չ միայն հմայաթափ չեղանք, որպէս եղած ենք ուրիշ դերասաններու հանդէպ, այլ եւ առաւել եւս յափշտակուեցանք հետզհետէ զգալով նորանոր յուզումներ, որ ցոյն վայր անծանօթ էին մեզ · Կիւրակէ գիշերուան Համլէթը աւելի քան մարդկային բան մ'ունէր իւր վրայ՝ երբ աննկարագրելի թախծութեամբ կ'արտասանէր Լինել թէ չլինել մենախօսութիւնը, երբ մանաւանդ կատաղած սրտով կ'աղաղակէր սիրով եւ յոյսերով արբշիռ Օֆէլիային երեսին, մինչդեռ իրօք պատրաստ էր այդ պաշտելի աղջկան մէկ խօսքով իր կեանքն իսկ զոհել ·

Վերջին արարուածին այդ կեանքը զարհուրիչ իրականութեամբ զոհեց Ադամեան, արուեստին ծայրագոյն կատարելութեամբ պատկերելով ճշմարիտ օրհասականի մը մեռելատիպ գոյնը, աղիճանաւոր թմրկացումն ու խաւարտ մանչիւնները ·

Համլէթի մէջ սկիզբէն ցվերջ Ադամեանի ցոյց տուած այս կատարելութիւն ունի իր բացատրութիւնը · Ադամեան այնքան հետաքրքրուած է Համլէթով, մինչ զի ամբողջ հատոր մը գրած է, ի իր շահեկան ուսումնասիրութիւններով այդ խաղի նկատմամբ · Իսկ իր Մ-էֆէ կոչուած քերթուածով, որ հրատարակուած է Ռուսահայ գրականական հաւաքածոյի մը մէջ, Ադամեան ցոյց կուտայ իր տպաւորութեանց սաստկութիւնը եւ այն խորին ներշնչումը, զոր ունեցած է Շէքսփիրեան ընտրելագոյն խաղի այդ անոյշ մասէն ·

Ադամեանը կատարելապէս ճանչելու համար չը բաւեր գնահատել զինքը միայն թատերաբեմի վրայ · պէտք է կարդալ նաեւ իր հոգեյոյզ եւ ճշմարտապէս բանաստեղծական քերթուածները, պէտք է տեսնել միանգամայն իր ինքնուս վըրձինի արտադրութիւնները, եւ ահա այն ժամանակ անոյշ եւ անդիմադրելի համոզում մը կը գոյանայ ի մեզ թէ Ադամեան մէկէ աւելի ճիւղերու մէջ պատիւ եւ զարմանք է Հայ անունին ·

Վաղիւ կը մեկնի Ադամեան մեր քաղաքէն, ուրկէ փափաքելի էր որ կարենար տանիլ իր հետ այնքան քաղցր յիշատակներ, որքան ինք կը թողու աստ՝ իր անմոռանալի եւ յաւէտ սիրեցեալ անունի հետ ·

Յովսէփ Միքայէլեան

Յ · Գ · — Յաջորդ եւ վերջին յօդուածով մը պիտի նկարագրենք — եթէ ուրիշներ չը կանխեն զմեզ — Ադամեանի կրկին այցելութիւններն քաղաքիս ազգային վարժարանաց եւ մանկանց պարտէզին, ինչպէս նաեւ այն եռանդագին ու սիրալիր ընդունելութիւններն, որք եղած են իրեն իբրեւ ազնուական եւ տաղանդաւոր անձի, քաղաքիս բարձր ու նշանաւորագոյն գերդաստանաց կողմէ · Այս ընդունելութիւններ այնքան աւելի արժէք ունին, որքան բարեդէպ են՝ ջնջելու համար թատերական գրեթէ ընդհանուր անտարբերութեան մը եթէ ոչ նիւթական գէթ բարոյական հետքերը · Յ · Մ ·

Ս · ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

(Թօշէր էրբէսի կէնծէ նէօխէտէրէն տէվամ)

Ալէքսան Ալաճաճեան	5
Անդրանիկ Ֆընտըքեան	5
Գաբրիէլ Կիրակոսեան	5
Գաբրիէլ Յովակիմեան	5
Գալուստ Տէր Յովսէփեան	5
Գալուստ Թէմպէքճեան	5
Գառնիկ Վանլըեան	5
Գառնիկ Կիւմիւշճեան	5
Գասպար Յովհաննէսեան	5
Գարեգին Ապահունի	5
Գէորգ Միրիճանեան	5
Գէորգ Սիսեան	5
Գրիգոր Էսմէրեան	5
Գրիգոր Թորոսեան	5
Դաւիթ Մինասեան	5
Թադէոս Բալուճեան	5
Թադէոս Մկհտէրեան	5
Խաչիկ Կիւմիւշճեան	5
Կարապետ Տէր Անդրէասեան	5
Ղազարոս Երամեան	5
Մանուէլ Պօղաչաճեան	5
Մանուկ Խանամէրեան	5
Միհրան Պօյաճեան	5
Միհրդատ Յակոբեան	5
Միքայէլ Շահպազեան	5
Մկրտիչ Եվրանեան	5
Մկրտիչ Սըվաճեան	5
Մկրտիչ Յովակիմեան	5
Յակոբ Բէլէճեան	5
Յարութիւն Ճնիկեան	5
Յովհաննէս Կարապետեան	6
Յովհաննէս Մանկավարժեան	5
Յովհաննէս Մովսէսեան	5
Յովհաննէս Պէկեան	5
Յովսէփ Համբարձումեան	5
Նշան Սիսեան	5
Սահակ Պօղոսեան	5
Սարգիս Գրիգորեան	5
Սեպուհ Բէլէճեան	5
Սիմոն Փափազեան	5
Սիրուն Ռուբինեան	5
Ստեփան Ճանեան	5
Ստեփան Պաղտասարեան	5
Ագապի Մ. Փափազեան	40
Իսկուհի Մ. Գալըզճեան	40
Եփրեմ Գ. Փորթամեան	34
Ակիւլինէ Ա. Մանուէլեան	20
Ակիւլինէ Թ. Բարսեան	20
Աննիճայ Կ. Մոմճեանի ի յիշատակ	20
Բարիս Տ. Աճէմեան	20
Բերուզիկ Հ. Ալաճաճեան	20
Բէմպէ Կ. Ֆրէնկեան	20

(Տէվամ)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մուշթէֆիգ սանճաղը մութէսարրըֆլըղը՝ Էնգուրէ վիլայէթի մէրքէզ մութէսարրըֆը սապըգ Զիյա պէյէ.

Օնըճը տաիրէի պէլէտիյէ մուտիրլիկի՝ Ալթ բազալը մէմուրը Ռաշիտ էֆէնտիյէ.

Պիթլիս (Բաղէշ) վիլայէթի տախիլինտէ քային Մութիքի գազասը գայմագամլըղը՝ Բալու գայմագամը Արիֆ էֆէնտիյէ.

Տիյարպէքիր վիլայէթի տախիլինտէ քային Բալու գազասը գայմագամլըղը՝ Մինիճ գայմագամը սապըգ Սըրրը էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմուշտըր.

* *

Պրուսա վալիսի հազրը բաշը հազրէթլէրինին հարէմի հանըմ էֆէնտիյէ 4ինճի վէ մալթը Սէնիյէ էրքեանը հարպիյէ ֆէրիգի Րիզա փաշա հազրէթլէրինին հարէմի հանըմ էֆէնտիյէ 3նճի Շէֆգաթ,

Հայտար պաշը խասթախանէսի թապիպը էվվէլի միրլիվա Մէհմէտ պաշայա Մէճիտիյէն 2նճի Մէճիտի,

Թիւֆէնկճի հազրէթլէր Տէճրիպարի պէօլիւկի գայմագամը Ալի պէյէ 2նճի Մէճիտի. վէ Թիւֆէնկճի գայմագամը Խալիլ պէյ իլէ Թիւֆէնկճիլը հազրէթլէր Տէճրիպարիէն Պէքիր վէ Խալիլ աղալարա 3ինճի, վէ Ֆէրհատ վէ Մուսթաֆա վէ Մուրատ վէ Ապտուլլահ աղալար իլէ մէզկիւր պէօլիւք պինպաշըսը Խալիլ վէ գօլաղասը Մէհմէտ վէ թապուր քեաթիպի Մահմուտ վէ եիւզպաշըլարընտան Խալիլ Նուրի վէ Օսման վէ Միւսլիմ էֆ. լէրէ վէ Լաթիֆ աղայա 4նճի Օսմանի,

Իզմիր Պրունըրնա Քէմպէրլէյ գըթասընտա քիւչիւք խոքիմիշ օլան իսլամ մէքթէպի միւտիրի Ալմաուլլահ էֆէնտիյէ 3ինճի Մէճիտի.

Տօգթօր Մ. Սարէյէ 2նճի վէ Մէթէկը Թըպպիյէի Շահանէ ֆէննը գապոլէ (էպլէր) մուալլիմի Տօգթօր Մուսթաֆա Միւնիրի վէ Կիւլխանէ խասթախանէսի ճէռահը տօգթօր Շաքիր էֆէնտիլէրէ 4նճի Մէճիտի, վէ տօգթօր Ասատուր էֆ. յէ 4ինճի Օսմանի,

Միւհէնտիսխանէի պէռրի հիւմայունա մէմուր գապըթանընտան պինպաշը հայտար վէ գօլաղասը Ֆայիզ էֆէնտիլէրէ 4նճի Օսմանի. վէ մալազիմ Սամի էֆ. յէ 5ինճի Մէճիտի նիշանը իհսան պույուրուլմուշ տըր.

1881 Դեկտեմբեր 8/20 Թարիխլի գարարնամէ մուճիպինճէ Տիւյունը Ումումիյէի Օսմանիյէնին Թէսվիյէսի իչին խասըս օլան վարիտաթ.

ՍԷՖԻՐՁԻՆՃԻ ՍԷՆԷ—ՄԱՅԻՍ 1889

ՎԵՐԿԻ

ՎԵՐԿԻ	Վիլայեթ խառճէսինին հասըլաթը սաֆիյէսի — Ղրուշ		Միւտիրիյեթը ումումիյէ թարաֆընտան թէէտիյէ օլունան մէսարիֆաթ — Ղրուշ		ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՍԱՖԻՑԷ (իտարէնին վիլայաթ վէ մէրքէզտէքի մէսարիֆաթը) — Ղրուշ		Լիրա	Օսմանի	Ճէհրը սապըգտան տէվր — Լիրա	Օսմանի	1889 մայիս նիհայեթինտէքի — Լիրա	Օսմանի
ԹԻԹԻՒՆ—ՌՍՈՒՄԸ ՍԻԹԹԷ Թիւթիւն (Պագայանըն թէվգիյէսի) Թուզ Էվրագը սահիհէ Միւսքիրաթ Պալըգ Իփէք	7,597,633	12	(1) 243,760	13	7,353,872	99	71,205	96	136,322	58	207,528	54
Ռէժինին տէյնի									187,500		187,500	
ԹԱԽՍԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԷՎԻԱ Պուլկարիսթան վէրկիսի թային օլունընճայա գատար թիւթիւն աշարընտան 100,000 լիրա Գըպրըս ֆազլը վարիտաթընտա մաղսուպէն թիւթիւն աշարը պագիյեսիյլէ կէօմրիւք խուզէրինէ վէրիլէն հէվալէլէրտէն 130,000 լիրա	1,361,138	22			1,361,138	22	13,282	49	8761	28	22,043	77
Շարգի Ռումէլի վէրկիսինտէն պագիյա Թէնպէքի րէսմինէ մուգապիլ կէօմրիւք խուզէրինէ քէշիտէ օլունան պօլիչալարտան Սըրպիսթան, Գարատաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանըն խասպէթ իտէն տույունատան	1,266,886				1,266,886		12,668	86	25,337	72	38,006	58
Եէքիւն	10,225,657	31	243,760	13	9,981,897	21	97,157	31	357,921	58	455,078	89
ՄԻՒԹԷՆԷՎԻԱ Սանտըգտա մէվճուտ մէպլաղ խուզէրինէ ալընան ֆայիզ Թէպտիլը սիքքէ ֆարգը												
Ճէմ'ան եէքիւն	10,225,657	34	243,750	13	9,981,897	21	97,157	31	357,921	58	455,078	89

	Ղրուշ		Լիրա Օսմ.		Լիրա Օսմ.	
Նիզամնամէնին 10ընճը պէնտինին 2նճի ֆըգրասընտա պէյան օլունան թահվիլաթը մաղսուպէն թէսլիմ						
Տույունը ումումիյէ իտարէսի Էվրոպայա կէօնտէրիլէն վէ Սթամպօլտա թէէտիյէ օլունան մէպլաղ			170,624	11		
Տույունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսինին մէսարիֆը ումումիյէսի			6329	26		
Պանգը Օսմանիյէ վազ օլունան նագտ ալթուն վէ հիսապաթը միւխթէլիֆէ			55,996	60		
Թէպտիլ օլունմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ գօնուլան նագտ	22,957,430	16	222,999	67		
Մէրքէզ սանտըգընտա մէվճուտ նագտ ալթուն						
Սանտըգտա մէվճուտ թէպտիլ օլունաճագ սիքքէ	2892	12	2"	25	455,078	89

Մէճլիսը իտարէ իչին

Րէիս
Ժ. ՕՊԱՐԷ

Միւտիրը Ումումի
ԲՐԻՆՑԻԿ

Տէրսաատէ 3/15 յունիս 1889

(1) Իտամ օլունան վէ միւրուրիյէ րէսմի օլան 704.92 1/2 ղրուշ, եանի ալթունը ալթուն 677 8 ղրուշ տահի տախիլը հիսապ տըր.

(26)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

—Ցիրաւի դուք հիւանդ էք, Մարտիրոս աղա, թէպէտև շատ թեթեւ կերպիւ · բայց եթէ ինքզինքնիդ լաւ չնայիք, քիչ մ'ատեն մտապանջութենէ, նա մանաւանդ սրտի տագնապներէ ազատ կեանք մը չվարէք, կրնայ ըլլալ որ այս թեթեւ հիւանդութիւննիդ ծանր կերպարանք մ'առնէ ·

—Բայց ի՞նչ կ'ըսէք, տօքթէօր, ես ամենեւին անհանգստութիւն մը զգացած չունիմ ·

—Սակայն ձեր պատուական մայրը խիստ լաւ կ'զգար ձեր առողջութեան խանգարուած ըլլալը, և ես ալ իմ արհեստովս նոյնը կը հաստատեմ հիմայ ·

—Ուրեմն զիս կատարելապէս հիւանդի տե՞ղ դնել կ'ուզէք ·

—Եւ կը յանձնարարեմ ձեզի որ՝ առանց ժամանակ կորսնցնելու օդափոխութեան երթաք, զոր օրինակ Սարըեար, ուր տեղի օդը ձեզի համար շատ օգտակար կը տեսնեմ ·

—Խիստ լաւ, տօքթէօր, աչոր վրայ կը մտածենք ·

—Անհրաժեշտ եղող բանի մը վրայ մտածելը՝ զանի չըննել կ'ենթադրէ ·

—Վերջապէս, օդափոխութեան երթալնիս անհրաժե՞շտ կը դատէք ·

—Ոչ միայն ձեզի, այլ ձեր պատուական մօրն համար ալ ·

—Հա՛, այն ժամանակ խնդիրը կը փոխուի · վաղը անպատճառ Սարըեար կ'երթամ և տուն մը կը բռնեմ, և այս շաբթու բնակութիւննիս հոն կը փոխադրենք · · · բայց տօքթէօր, այս ըսածնուդ այն կը հետեւի թէ՝ մայրս այնչափ լաւ վիճակի մէջ չէ, որչափ պահ մ'առաջ կը կարծէի ·

—Մարտիրո՛ս աղա, ինձ համար ճշմարտութիւնը ամենէն առաջ է, և պէտք է ձեզ ըսեմ որ մայրերնուդ վիճակը՝ տեսնել փափաքած բարելաւութենէս բաւական հեռի է · աւելի ճիշդը խօսելով, երկուքնիդ ալ տագնապալի վիճակ մ'ունիք, որ չեմ գիտեր ի՛նչ բարոյական հարուածէ մ'առաջ եկած է · բայց դուք երիտասարդ էք, կրնաք շատ բաներու տոկալ · եթէ մայրերնիդ ալ երիտասարդ հասակին մէջ եղած ըլլար, այնչափ չէի վախնար ·

—Ի՞նչ կ'ըսէք, տօքթէօր · մօրս վիճակին համար գիս յուսահատութեան կը մատնէք կոր ·

—Վերջէն անօգուտ յուսահատութեան առաջքն առնելու համար է ինչ որ կ'ըսեմ · գիտեմ թէ մայրերնիդ որչափ կը սիրէք, և ասիկա կրկին պարտաւորութիւն մը կը դնէ իմ վրայ, որ ամեն բան մերկապարանոց ձեզի յայտնեմ, որպէս զի պէտք եղած զգուշութիւնները ձեռք առնէք · · · ; կը տեսնեմ որ աչքերնիդ կը լենայ · յուսահատելու բան մը չկայ, Մարտիրո՛ս աղա · կ'ապահովցնեմ զձեզ որ յուսահատելու բան մը չկայ · բայց պէտք է որ խնամքին կրկնութիւնը արգիլելու միջոցներն անյապաղ ի գործ դրուին ·

—Ըսել է թէ այս անգամուան խնամքը կարծածէս շատ աւելի վըտանգաւոր էր ·

—Ո՛չ · այս անգամուանը թեթեւ բան մ'էր, բայց կրկնութիւնը կըրնայ աւելի ծանր ըլլալ, և եթէ երրորդ անգամ պատահի՝ չեմ կրնար գիտնալ թէ · · ·

—Հետեւանքը ո՛րչափ ծանր կրնայ ըլլալ, այսինքն մահացու ըսել կուզէք ·

—Հիմա դուք անպատճառ օդափոխութեան երթալու որոշումնիդ տուիք այնպէս չէ՞, Մարտիրոս աղա · այս որոշումնիդ անդառնալի ըլլալու է ·

—Եթէ ժամանակ ըլլար, ճիշդ հիմա նաւակ մը գտնելով Սարըեար կ'երթայի, այն գործը կը կարգադրէի · բայց վաղը, վաղը, անպատճառ կ'երթամ · · · ա՛հ, մայրս, մայրս, պէտք է նա ազատի ·

—Միայն նա չէ դուք ալ ազատելու էք, Մարտիրո՛ս աղա ·

—Ա՛հ ես, ես · · · բայց չէ, մօրս համար պէտք է որ ես ալ ապրիմ · գիտեմ որ ինձ բան մը պատահած ատեն մայրս ալ չի կրնար ապրիլ ·

—Եւ կը յուսամ որ ձմեռը երկուքնիդ ալ, կատարելապէս քաջառողջ վիճակի մէջ նորէն Սամաթիա կը վերադառնաք ·

—Բայց դուք այնչափ հեռաւորութեան մէջ ի՞նչպէս պիտի կրնաք պէտք եղած կերպիւ մայրս խնամել · միայն օգով բան մի չի լմննար ·

—Վաղը կրկին անգամ ձեր մայրը տեսնելու պիտի գամ · մինչեւ որ Սարըեար երթաք ուրիշ անգամ մ'ալ կը տեսնեմ, այնուհետեւ թէ ձեր մօրը և թէ ձեզ համար, երկար ատեն օգնելիք դեղագիրներ կուտամ · և եթէ Աստուած մի արասցէ, բժիշկի մը ներկայութեան անհրաժեշտ պէտք տեսնուելիք նոր բան մը պատահի, ինձ անմիջապէս մարդ ղրկեցէք, կուգամ ·

Մարտիրոս աղա տուն վերադարձած պահուն ամբողջ ճամբան յուսահատօրէն քալեց, և այնչափ մտախոհ էր որ եթէ նոյն միջոցին Հայր Ռափիկ իսկ իւր դէմը ելնէր, չի պիտի նշմարէր զանի ·

Բոլոր իւր մտածմունքը, իւր մօրը վիճակին վրայ էր ·

Իսկուհին, գուցէ իւր խայտառակ վարմունքովը Մարտիրոս աղայի սիրտը եւս առաւել գրաւող Իսկուհին, նոյն միջոցին անոր մտքէն ելածի պէս էր ·

Ահա այս աստիճան կը սիրէր Մարտիրոս աղա իւր մայրը · մանաւանդ անոր հիւանդ՝ և ըստ վկայութեան փորձառու բժիշկին՝ վտանգաւոր վիճակին մէջ ·

Իղուածքի դէպքէն յետոյ ամբողջ շաբաթ մը չանցած Մարտիրոս աղա և իւր մայրը Սարըեար օդափոխութեան գացած էին ·

Այն ատենները ալ Սարըեար երթալ գալն՝ հիմակուան Տրապիզոն երթալ գալէն միայն մէկ աստիճան պակաս դժուար բան մի էր ·

Իսկ Մարտիրոս աղայի արհեստին պէս արհեստներուն մէջ գտնուողներուն համար բացարձակապէս կործանման սկզբնաւորութիւն մը ըսել էր ·

Ասոնց վրայ պէտք էր աւելցնել, սպասաւոր կնոջ մը ներկայութիւնը, և այն ներկայութեան յարակից տնտեսական խանգարումը եղն ·

Վերջապէս Մարտիրոս աղայի յիրաւի ծանրապէս հիւանդանալը բոլորովին գլուխ գործոց եղաւ և ամեն բան հիմնովին վեր ի վայր շրջեց ·

Բոլորն ալ անհաւատարիմ կնկան մը խայտառակութեան հետեւանք ·

Իսկուհի իրմէ առաջ, իրմէ շատ աւելի արժէք ունեցող բարի ընտանիք մը կը կործանէր, զոր աւելի երջանիկ ընելու համար անոր մէջ մտած էր · արքայութեան դուռը ցուցնելով, զանոնք անխղճաբար դըժոխք մղած էր ·

Եւ սակայն ինքը, այն արքայութեան թագուհին եղած պիտի ըլլար ·

Իրեն հարս եկած ատենը զինքը չէին սիրեր, այլ կը պաշտէին ·

Էհ, թող դարձեալ ռամիկին խօսքը եղած ըլլայ · Իսկուհի արքայութեան թագուհի ըլլալու և թագուհիօյ պէս պաշտուելու համար ծնած չէր · իւր ճակատագիրն էր դժոխքի թագուհի ըլլալ ·

Բայց ի՞նչո՞ւ անմեղներն ալ իւր ետեւէն քաշելով տանէր, որոնք արքայութեան համար ծնած էին և հիմայ կզգային թէ Իսկուհիին հարս գալէն առաջ յիրաւի արքայութեան մէջ կապրին եղեր ·

Ռամիկը ասո՞ր ինչ պիտի ըսէ—իւր պատասխանը պատրաստ է ·

Անոնք ալ նախապէս արքայութեան մէջ ապրելու և յետոյ սատանայի մը ետևէն իյնալով դժոխք իյնելու համար ծնած էին ·

(Շարունակելի)

ՑԻՒՆՆԱՏԱ ԷՆ ԳԷՕՑԻՒՔ ՃԱՆԻ

Գիզլ խասթալըգլարը մուճիպ օլան վէ էն գավի վիւճուտը խարապ իտէն չէյ՝ պիզիմ իսմթիւմիզտէ տիր, եանի թապիաթտան պօզուգ վէ եախօտ սօնրատան պօզուլմըշ բիզ գանըմըզ տըր. Ցամարլարըմըզտա ճէվէյան իտէն գան թէմիզ օլուր իսէ, գան ֆէսատընտան իլէրի կէլէն թուզլը պալկամ վէ սինիր խասթալըգլարը, չիպան, գանսըզլըգ, րէնկսիզլիք վէ սաիր մարազլարտան սալիմ օլուրըզ.

Էյէր գանըմըզը թէմիզլէմէք իսթէր իսէք, վագթ զայի իթմէքսիզին օթ խիւլասասընտան թէրթիպ օլունմըշ օլան Րօպ Լըշօ չուրուպընը իսթիմալ իտէլիմ. Մէզքիւր չուրուպըն մուճիտի օլան Գօրտոսա Սէնթ Գաթէրին սօգագընտա 164 նումէրօտա էճզաճը Մ. Լըշօ՝ գան թէմիզլէմէք խուսուսընտա գալէմէ ալմըշ օլտուղը պիր րիսալէյի մուճիպինճէ իսթէյէնլէրէ մէճճանէն իրսալ իտէր. (Իլանըմըզա միւրաճաաթ օլլնա.)

Իլան.— (Օ ՎԻԼ ՏԸ ՖՐԱՆՍ) Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մահմուտիյէ սօգագընտա 3 նոմէրօտա Պ. ՄԷՑՑԸՐԸ խալէֆի Ժ. ՏԸԼՕՐՄ ՄԱՂԱԶԱՍԸ.— Էվվէլճէ իլան իթտիկիմ իւզրէ, Պէյօղլունտա քեանին Մաղազամը յունիսին 3/15ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ գապատըըմ միւնասէպէթիլէ ճէնապ էֆէնտիլէրէ իլան իթմէքլէ քեսպը ֆախր էյլէրիմ. Պու միւնասէպէթլէ, էլտէ օլան քիւլլիյէթլի էմթաամը պիլիֆիըուխթ էլտէն չըգարամամագ իչին յունիսին 5/17ինճի րազար էրթէսի կիւնիւ Գալաթատաքի մաղազամտա ֆէվգէլատէ ուճուզ ֆիյաթլարլա եաղըմ մալլարը ՄԷԶԱՏԱ չըգարաճագըմ.

Պ. ՄԷՑՑԸՐԸՆԻՆ խալէֆի
Ժ. ՏԸԼՕՐՄ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 25 յունիս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	098-$\frac{3}{16}$
Օսմ. էսհամը աչըլմը	16-$\frac{1}{4}$
» » գարանտը	16-$\frac{1}{8}$
» » Սէրի Ա	27-$\frac{3}{4}$
» » » Պ	18-$\frac{1}{2}$
» » » Ս	16-
Օթօման 1871	91-
Օսմանլը Պանգասը	11-
Րուսիա իսթիգրազը	100-
Մըսըր ուսլ. մութթահըտէ	89-$\frac{5}{8}$
» իմթիյազլը	103-$\frac{3}{4}$
Տաիռա Սանիյէ Մըսըր	84-
Բօյ իլտ իսթիգրազը	102-
Մաճառ իսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-38-60

Բարիզ 25 յունիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	84-70
» » $4\frac{1}{2}$ %	104-40
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլմը	16-25
» » գարանտը	16-27
Մէ--գ--	
Սէրի Պ.	16-25
» Ս.	16 20
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	61-25
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	527-50
Գրէտի Լիօնէ	668-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1312 50
Գօնթուար տ'էսգօնթ	112 50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2352 50
Րուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	96 $77\frac{1}{2}$
Մըսըր Ֆօնտ. մութթահըտէ	452 50
Եունան 5 % 1879	472 50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-18

Վիէննա 25 յունիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-85
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	32-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագշ. գար.	17-32
» » » էն եիւքսէք	17-34
» » » էն աշաղը	17-30
Պու սապահ աչըլըշը	17-30
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	44-32
» » » էն եիւքսէք	44-34
» » » էն աշաղը	44-30
» » » աչըլըշը	44 20
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլըշը	-
Սէրի Ա.	27-30
» Պ.	16-30
» Գ.	17-30
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	61-50
Ագչէ Ֆայզի	7-
Րէժի Պըչ.	-
Հէվալէսիզ »	32-$\frac{1}{2}$

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	9-15
Օթտամալ պանգասը	7-15
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-24
Թրամվայ	4-$67\frac{1}{2}$

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ.տան	Ղըշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-27
Մէթալիք »	102-
Պէշլիք »	104-
Ալթըլըգ »	104-
Ինկիլիզ Լիրասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունը	87-39
Բօլ	90-25
Գրէմից ալթունը	81-05
Գարպօն գայմէսի	03-37

ԹԱՍՖԻՑԷ ՔՈՒԼԸՍԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-30
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	08-30
10000) »	-

1876 յունիս 3, 1881 յունվար 8 վէ 1887 յունիս 10 թարիխլի պէյաննամէլի գըլավիլէր աչքեամընճա.

ԳՐՈՒԱ—ՊԼԱՆՇ

Նամ Հօլանտա ճէմիյէթի թարաֆընտան թէտավիւլէ իխրաճ խուլմըշ օլան

1888 սէնէսի հօլանտա ԳՐՈՒԱ—ՊԼԱՆՇը

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԻ ԹԱՀՎԻԼԱԹ

Մալիյէ գօմիսիօնըրըն իքի ազասը վէ պիր մուգավէլաթ մուհարրիրիյէ հըալի մուվաճճէհէսինտէ օլմագ իւզրէ, սէնէտէ իւչ տէֆա եանի,

Օգոստոս 1, Դեկտեմբեր 1 վէ Ապրիլ 1տէ

վուգու պուլաճագ 134 քէշիտէյէ հիսսէտար օլաճագլար տըր.

Օգոստոս 1տէ ալթուն սիքքէ 400,000 ֆրանգ

Իքրամիյէ գազանըլապիլիր

1 Իքրամիյէ 200,000 Ֆրանգ		14 Իքրամիյէ 50,000 Ֆրանգ
4 Իքրամիյէ 100,000 »		21 Իքրամիյէ 30,000 »
3 Իքրամիյէ 60,000 »		33 Իքրամիյէ 20,000 »

վէ սաիրէ

Ճէման 350,000 թահվիլաթ

350,000 իքրամիյէ գազանաճագ տըր.

Հէր հալտէ չըգաճագ պէհէր թահվիլին հ՛ն ճիւզի իքրամիյէսի՝ չիմտիլիք 30 ֆրանգ օլուպ, սէնէտէն սէնէյէ 50 Ֆրանգա գատար չըգաճագընտան, սէրմայէտէն ասլա զայի վուգու պուլմայաճագ տըր.

Մէմուրիյէ ... հէր թահվիլը ...՝ մէսարիֆի ... 28 Ֆրանգ գըյմէթինտէ տիր.

Օն ատէտ թահվիլաթ եալընըզ 270 ֆրանգ գըյմէթինտէ տիր.

ՆԱԶԱՐԻԼԸ ՃԷՐՀ ԹԷԷՄԻՆԱԹ ՕԼԱՐԱԳ

Սէնէվի օրթա հիսապլա եիւզտէ 4 ֆայիզ կէթիրմէք, վէ սըրֆ մէզքիւր թահվիլաթըն թէէմինաթը օլմագ իւզրէ, Հօլանտա պանգասընտա 2,450,000 ֆիօրին, եանի թագրիպա 6,000,000 էմանէթէն վազ խուլմըշ տըր.

Պանգա գայմէսի, րօսթա վէքալէթնամէսի, չէք, եախօտ հէր մէմլէքէթին րօսթա պուլը իլէ պիրլիքտէ վուգու պուլաճագ մէքթուպլար

Moniteur autrichien a Vienne (Autriche)

Նանի

Վիէննատա (Աւստրիա) Մօնիթէօր Օթրիշիէն նամընա եազըլմալը տըր.

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 28)

Բէրլէբէտէ պուլընան ասաքիրը Շահանէնին պիր սէնէլիք օլարագ միւնագասայա գօնուլան էրզագըն ֆիյաթը մէվգուֆլարը իլէ մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, թէնզիլ իլէ իթայա պուրաճա թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

10 հազիրան 1889

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 29)

Ճիւնուտը Ճէնապը Միւլիւքեանէ մուայէնաթը իչին պիր սէնէլիք օլարագ միւպայաա օլունաճագ օն պիր եաղըրնը հազիրանը րումինին օն տէօրտիւնճիւ չարշէնպի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէքինտէն, իթայա թալիպ օլանլարըն մագամ Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

10 հազիրան 1889

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 30)

Մարաշ վէ Զէյթունտա պուլընան ասաքիրը Շահանէ իչին միւպայաասը մահալլինճէ միւնագասայա գօնուլան նանը ազիգ, լահմ, պուղտէյ սատէ, մում, պուղտէյ զէյթ, սապօն, կազ, չալը, սաման, հաթապ, չէքէր, իգթիզա վէ քէօմիւրին պուրաճա իթայա թալիպ օլանլարըն մագամ Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

10 հազիրան 1889

3—3

ԻԼԱՆ

Զարշուի քէպիրտէ Սօրկուճճը խանընտա սաքին միւֆլիս Միքայէլ Սարրաֆեան զիմմէթինտէ ալաճագըը խապաթ վէ եա մուվագգաթէն գապուլ վէ գայտ իթտիրմիշ օլան ալաճագլըլարըն Գանուննամէի Թիճարէթին 211ինճի վէ անը վէլի իտէն մատտէլէրի մուճիպինճէ, միւֆլիսը միրգում թարաֆընտան թէքլիֆ օլունաճագ գօնգօրտաթօնըն միւզաքէրէսի իչին իշպու 305 սէնէսի հազիրանընըն 21ինճի չարշէնպի կիւնիւ սաաթ 6 րատտէլէրինտէ մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէտէ իֆլաս մախսուս օտայա կէլմէլէրի իլան օլունըր.

Ժիւժ Գօմիսէր
Նուրէտտին Վէհպի

13 հազիրան 305

ՀԱՐԻԳ ՎԷ ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH MERCANTILE
ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԳԸՆԹԱՅԼ

1809տա Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ աղչէսի	5,978,946
1885 սէնէսի հասըլաթը	1,788,964

NORTHERN
INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

1836տա Թէէսիս

	Ինկ. Լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,0080
Իհթիյաթ աղչէսի	3,134,34
1885 սէնէսի հասըլաթը	898,076

Սալիֆ իւլ զիքր իքի գումպանեա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէատիլ շէրաիթլէ խանէ վէ էշյա վէ էմթաայի թիւճճարիյէ վէ սաիրէ սիկուրթա իտէր, գազանըն վուգուընտա աչըգտան պէրմէսիմը մուգավէլէ թազմին իտէրլէր. Եանկըն ճիհէթինտէ թազմինաթ 15,000,000 Ինկ. լիրասը.

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Maritime Insurance Cie.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500,000   Իհթիյաթ աղչէսի Ինկ. լիրասը 120,000

Իշպու գումպանեա էհվէն ֆիյաթլա վէ միւթէատիլ շէրաիթլէ հէր նէվի վափօր վէ հէր նէվի էմթաայի թիճարիյէ, գրուազօ վէ նօլի պէտէլի սիկուրթա իտէր. Մուֆասսալ մալումաթ իչին Գալաթատա Փօսթխանէ խանընտա մէզքիւր իւչ գումպանեալար աճէնթի ԳԱՌՆԻԿ Տ. ՍԵՐՈԲԵԱՆա միւրաճաաթ իթմէլի.

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՎԷ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ԳԷՕՑԻՒՔ ՄԻԼԼԷԹ ԽԱՆԸՆՏԱ
ԻԹԹԻՀԱՏ ՔՕՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԻՆ ԻՍԹ ԳԱԹԸՆՏԱ

Մէզքիւր մաղազատա հէր նէվ պէյազ չամաշըր, գատընլար իչին մանթօլար, չօճուգ էլպիսէլէրի, եօրղան ֆիւթանլար, գօրսէլէր, ճէպէզ իչին չամաշըրլար, նազլըլըքէլէր, էնվայի չօրապլար, մէնտիլլէր վէ սաիր պու կիպի մալլար գոյէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունըր.

Քեաֆֆէսի ալէա ճինստէն օլան պու մալլար թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր.

Պու մալլար Վիէննա վէ Պէրլինտէ խուսուսի ֆապրիգալարտա իմալ օլունըր, Ինկիլթէրա, Իթալիա վէ Էվրօբանըն սաիր մէմլէքէթլէրինտէն տախի մալ ճէլպ օլունըր.

Էյէր պէտէլի բօլիցա վէ եախօտ բօսթա բուլը իլէ կէօնտէրիլիր իսէ, Թաշրալարտան վագը օլան սիբարիշաթ տախի իճրա օլունըր.

Պէյէնիլմէյէն մալլար կէրի ալընըպ պէտէլի իատէ օլունըր վէ եալընըզ նագլիյէ իւճրէթի ալընըր.

Գատընլարա սուհուլէթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր մաղազա՝ քէնտի ճէսիմ տէրզիի Թօյլարըն մաշիր պիր Թէրզինին Թահթը իտարէսինտէ պիր Թէրզիհանէ գըմըշ ու իւլմէ իթմիշ օլտուղը կիպի, րամալամա մանթօ վէ սաիրէ եարըմագ իչին էվրօբատան էնվայի չէշիտ գումաշլար տախի կէթիրմիշ տիր.

Լ.Ա. ԺՈՒՎԱՆԹԻՆ

ՏԱՒՄԻ ԳԻՈՒԶԷԼԼԻՔ

ՍԱՉ ՎԷ ՍԱԳԱԼ ՊՕՍԱՄԱԴ

Սաչ վէ սագալըն թէճտիտինէ մախսուս օլան իշպու նէվիճատ իլաճ՝ գուրշուն թուզընը վէ ճէհէննէմ թաշընը հավի օլմայըպ, հէման գուլլանըլտըղը կիւն սաչ վէ սագալըն կէնճլիք րէնկինի վէրիր, պաշտաքի թէրլէրի մահվ իտէր վէ սաչըն տէօքիւլմէսինէ մանի օլուր.

Էյհավալ Լա Ժուվանթին՝ Թէճրիւպէտէն պաշգա հիչ պիր Թավսիյէյէ մուհթաճ տըր. գուլլանըլըրտագ տէ սիւրիլէր քեաֆֆէսի սաչ իլաճը վէ եա սաիր սաչ իլաճլարընըն ալըշընտաքի կըպի սընհհաթէ իյիլիկի ճիւնտէն պաշգա պիր քիւլլիւլլար խօգ տըր.

«Ժուվանթին» նամընտա օլուպ ճէհէննէմ թաշը էսասըյլա Թէրթիպ օլունան քեաֆֆէսի պօյալարտան ամէլիյէտէ.

Լա Ժուվանթին՝ Ֆրանսանըն Իպէր Էյալէթինտէ Պօմէր նամ մահալտէ վէ ֆէննը նէզարէթ մուալլիմի Լ. Ժ. Մօնէ թարաֆընտան թէրթիպ օլունմըշ տըր.

Ումում Թիւրքիա իչին աճէնթէ վէ տէրօզիթօճը՝

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա 156 նումէրօյը Ինկիլթէրա էճզախանէսինտէ Ն. Ձ. Գանծիւք պիրատէրլէր.

ԳԱՆ ՀԱՅՅԱԹ ՏԻՄԻՆԻՔ ՏԻՐ

Rob Le chaux

Մէշհուր էճզաճը Մ. Լըշօնըն նէպաթաթէ էօզիւ իլէ թէրթիպ իթմըշ օլտուղը Րօպ Լըշօ նամ մուալիճէ գանըն թէմիզլէնմէսի իչին էն ֆայտէլի մուալիճէ տիր.

Րօպ Լըշօ՝ սու թէբէսի վէ զըլմըգը սարաթանը իլէ թէրթիպ խուլմըշ տըր. Պու մուալիճէնին իսթիմալը ... թէէսիրի ...

... Մէզքիւր մուալիճէ ...

Սաթըթաթինտէն իհթիյաթ իթմէք իւզրէ շիշէլէրին իւզէրինտէ խուսուսի ֆապրիգանըն վէ Մ. Րօպ Լըշօնըն իմզասը պուլընմալը տըր.

Էճզաճը Մ. Լըշօնըն գանըն թէմիզլէնմէսի հագգընտա գալէմէ ալմըշ օլտուղը պիր րիսալէյի մուճիպինճէ իսթէյէնլէրէ մէճճանէն իթա օլունըր.

Գօրտոսա Սէնթ Գաթէրին սօգագընտա 164 նումէրօյը Մարիօ Լըշօ էճզախանէսի.

Տէրի խասթալըգլարընըն թէտավիսինէ մախսուս օլան Բօմատ Անթի-Տարթրէօզ Լըշօ նամ մուալիճէ տախի մէզքիւր Լըշօ էճզախանէսինտէ պուլընըր.

Սթամպօլտա վէ Պէյօղլունտա Քիւչիւքեան պիրատէրլէր, Պաղչէ-Գաբուսընտա 13 նումէրօյը Վէնսան Գասապեան, Սուլթան-Համամընտա 14 նումէրօյը Պ. Վէօնուֆեանօ վէ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա 247 նումէրօտա Գանծիւք պիրատէրլէր, Տօղրու Եօլտա 318 նումէրօտա Ն. Թէօտօրիտէս, Տօղրու Եօլտա 318 նումէրօտա Էօժէն Տէլլա Սուտա, Տօղրու Եօլտա 412 նումէրօտա Մ. Տիւսար, Տօղրու Եօլտա 169 նումէրօտա Տէլլա Սուտա Մ. Ա. Թիմթօս էճզախանէլէրինտէ պուլընըր.

Մաճառը Տօգ.Թ. Տանիէլ Բէքզինին հիւքիւմէթ թարաֆընտան թաստիգ վէ նէզարէթ օլընան աշըխանէսինին

ԹԱԶԷ ԱՇԸՍԸ

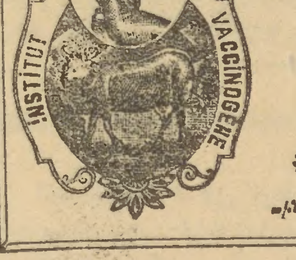

Իշպու հայվան աշըսը՝ պիւթիւն սէնէ թազէ գալըր, քեաֆֆէ հայվանըն պիլճիւմլէ ալայըրը հիւքիւմէթին պիր պայթար հէքիմի թարաֆընտան թէտգիգ ու թէֆթիշ օլունուրգատան վէ հէչ պիր խաստալըղը օլմատըղը թաստիգ իտիլմիշտէն սօնրա մէզքիւր աշը իթա վէ թէսլիմ օլունըր.

						Ղըշ.
Պէհէրի	3— 4	տէֆա աշըլամաղա քեաֆի	1	գալէմ		7.30
	3— 4	» »	10	»		6
	15 20	» »	1	»		30
	50	» »	1	»		70
	100	» »	1	»		120
	1000	» »	1	»		1100

Ֆիյաթլա Մ. Լէօն Ֆրիտմանըն նէզտինտէ ֆիրուխթ օլունըր.

Ումում տէրօզիթօսը՝ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Աղա-Ճամիսինտէ 169 նումէրօյը ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ ՏԻՐ.

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

20 ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹ

32 RECOMPENSES DONT 12 DIPLOMES D'HONNEUR et 14 MEDAILES D'OR

Certificats nombreux des premières autorités médicales

ՖԱՊՐԻԳԱ ՄԱՐԳԱՍԸ

ՔԻՒՉԻՒՔ ՉՕՃՈՒՔԼԱՐ ԻՉԻՒՆ ՄԻՒՔԷՄՄԷԼ ՆԱՖԱԳԱ

Քեաֆի միգտարտա օլմայան անա սիւտինին եէրինի թութար, վէ սիւտտէն քէսմէյի գօլայլաշտըրըր, վէ զայիֆ գօլայ սինէր.—ՆԷՍԹԼԻ ՄԻՏԵԼԻ ՍԷՖՈՒՔԼԸ իչին տախի նա... Թագա եէրինէ սուրէթլէ միւֆիտ իսթիմալ օլունըր.
Պիր չօգ թագլիտլէրինտէն սագընըլմագ իչին հէր գութու իւզէրինտէ

ՀԱՆՐԻ ՆԷՍԹԼԷ, ՎԷՎԷՅ (Զուիսցէրէ)

նամ մուճիտինին իմզասը պուլընմալը տըր.

Պիլճիւմլէ պէգալլար էճզաճը վէ բաքքալար տիւքքեանլարընտա պուլընըր.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200,000,000 Ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը

Գալաթատա Գարաքէօյտէ քէօբրիւ պաշընտա հալաճեան խան

Աճէնցիա շիւպէսի

Սթամպօլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա հաճօպուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի իճրա իտէր.

Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր.

Էսհամ րէհնին ալարագ հիսապը ճարի աչար.

Ֆրանսայա վէ սաիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիցա քէշիտէ իտէր.

Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտի ... քեաղըտլարը վէրիր.

Պօրսա իշլէրի իչին վէրիլէն էմիրլէրի իճրա իտէր.

Էսհամ հըֆզ իտէր.

Թէմինաթ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգավիլէնտէ չէքլիւմթը մուսիւմէ իլէ ֆայիզ վէրիր.

ՍԹԱՄՊՕԼ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ ագչէ էօտիւնճ վէրիր. Բէզգիւր մէզքիւր չըգարա ... իւթէ գայտ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպօլտա վէ եախօտ մէմլէքէթ էօնէնճէ սաթըլմագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր.

Մաճառը տէրօսու Սթամպօլտա Զինճիրլի գուլու պաղչէսինտէ 31 նումէրօյու մաճազատտր.